

Jaarplan 2017

Studio 52nd 2.0

'There is no way to fast forward and know how the kids will look back on this, but I have seen the joy in their eyes and I have heard it in their voices and I watched them take a bow and come up taller'

-Willie Reale, founder 52nd Street Project New York-

(foto omslag: The New Rambo Generation – YoungGangsters)

Inleiding

In 2016 werd al duidelijk dat er voor ons dingen zouden gaan veranderen. Vol goed begonnen wij aan een jaar waarin wij hoopten om nieuwe aansluitingen te vinden. Nieuwe manieren om ons huidige succes door te zetten en door te ontwikkelen. Nieuwe relaties met een focus op de lange termijn, zodat wij ook verder vooruit zouden kunnen gaan werken. Wat ook nodig is met onze succesvolle Special Edition projecten, waar soms wel jaren van inhoudelijke voorbereiding aan vooraf gaan.

In 2016 is er één zo'n nieuwe relatie ontstaan, maar eigenlijk niet in de hoek die wij hadden verwacht. Het BankGiro Loterij Fonds heeft besloten om stevig te investeren in onze Special Editions en daarbij niet alleen te kijken naar het lopende project, maar juist ook naar het ontwikkelen van de toekomst. Juist omdat zij onder de indruk zijn van wat wij al hebben bewezen en vol interesse kijken naar hoe wij de komende jaren vorm gaan geven aan onze ambities. Dit fonds had ons nog niet eerder ondersteund, maar heeft de afgelopen jaren wel gekeken naar onze ontwikkelingen en een aantal projecten.

Wij zelf hoopten juist op een verdere verankering in Amsterdam door een aanvraag te doen binnen het Kunstenplan, bij het AFK. Deze is afgewezen in een soort van spiegel van de BankGiro Loterij Fonds. Hoewel het AFK in 2014 nog wethouder Ollongren mee nam naar ons toe, als één van de parels van Oost, is het AFK de laatste jaren niet op onze voorstellingen geweest en hebben dus niet gezien wat wij met de Special Editions hebben neergezet. En konden dus ook niet mee in onze ambitieuze plannen voor de toekomst.

Een andere verankering die wij zochten was via de Gemeente Amsterdam. Voor 2015 en 2016 zijn aanvragen ingediend, deze zijn top op heden niet officieel afgehandeld. Hoewel er wel een gesprek is geweest met de afdeling Jeugd van de Gemeente. Waarbij wij lof kregen voor wie wij zijn, wat wij hebben gedaan en wat wij nog van plan zijn. 'Van grote waarde voor de Gemeente', 'Logisch dat jullie bij ons komen voor een volgende stap', en nog meer mooie woorden. Met als eindconclusie dat zij ons graag willen steunen, maar dat we dan maar gewoon meer moeten aanvragen in ons eigen Stadsdeel.

Het afgelopen jaar heeft laten zien dat een blijvende verankering in Amsterdam niet vanzelfsprekend is. Ook als wij terugkijken naar 2015, ons project in de regio Rotterdam, en hoe relatief eenvoudig het was om die te financieren. Dat heeft ons in de laatste maanden aan het denken gezet en er is besloten om het roer om te gooien. Om de organisatie te veranderen, flexibeler te maken en meer te gaan kijken naar de kansen die er ook buiten Amsterdam voor ons liggen.

Zo is het idee van Studio 52nd 2.0 ontstaan. Een concept waarmee wij gaan experimenteren in 2017 en die zich nog verder zal ontwikkelen in visie, strategie en omvang van de organisatie. Waarin wij absoluut een sterke verbinding met Oost en met Amsterdam willen behouden, maar deze is niet meer exclusief. Wij zullen ook op zoek gaan naar projecten elders. Voor de Special Editions van 2017 en 2018 zal de link met Amsterdam nog steeds groot zijn, aangezien de ontwikkeling van de projecten al lopen.

Projecten die aansluiten bij de huidige maatschappij in Amsterdam en hoe jongeren die beleven. Dat bleek ook weer bij de zeer succesvolle reeks voorstellingen van Zin?, de Special Edition 2015/2016. Niet allen de jongeren waren enthousiast, ook wethouder Kukkenheim was onder de indruk van deze voorstelling en het gesprek dat het open gooit. In het komende project worden de thema's radicalisering en vluchtelingen opgenomen, wat ook dat project zeer actueel zal maken en ingezet kan worden om de gesprekken op school mogelijk te maken.

Gezien onze ambities voor 2017 en de uitkomsten van al onze gesprekken in 2016 kiezen wij dit jaar voor een meer pragmatische weg. Wij hebben het aantal projecten dat wij zouden willen doen bijgesteld aan de kansen die wij nu in Amsterdam zien voor financiering. Mochten er in het jaar nieuwe kansen ontstaan, zullen wij ook meer projecten uitvoeren, dit kan in Amsterdam zijn, maar wij verwachten eerder elders in het land nog nieuwe bronnen te gaan vinden. Op verschillende plaatsen zijn er al lokale partners die ons graag willen helpen om in hun stad, of buurt een project met hen op te zetten.

De afgelopen twee jaar hebben wij bij de Gemeente aanvragen ingediend, die zij niet kunnen toewijzen, maar wel volledig ondersteunen. Van hen hebben wij het advies gekregen dit mee te nemen in dit jaarplan 2017, vandaar dat wij dit jaar een aanvraag van in totaal € 114.000,- indienen bij het Stadsdeel Oost. De € 74.000,- die in 2016 was toegezegd, verhoogd met de aanvraag zoals die eerder ook bij de gemeente was ingediend.

Stichting Studio 52nd

Kinderen en jongeren, die opgroeien in achterstandssituaties krijgen bij Studio 52nd de kans om zelf podiumkunst te maken samen met professionele kunstenaars. Omdat wij geloven dat zij ideeën, gedachtes en gevoelens hebben die bijzonder, die een podium verdienen. Hiervoor krijgen zij applaus, zij ervaren hoe het is om succesvol te zijn. Velen ervaren dat bij ons voor het eerst.

Het publiek krijgt de kans om de 52nd-kids te leren kennen. Voor hun directe omgeving kan het zijn dat zij een hele nieuwe kant zien van de jonge kunstenaars. Ons publiek en de maatschappij kan anders over onze kids leren denken. Zoals wij het in onze buurtprojecten verwoorden: 'Even niet dat rotjochie van de Javastraat, maar de jonge ster die in de spotlights schittert.'

Te vaak wordt onze doelgroep als kansarm weggezet. Wij weigeren te geloven dat kinderen of jongeren dat kunnen zijn. Wij vragen ons af hoeveel kansen zij krijgen? Worden zij gestimuleerd om die te grijpen? Daarom bieden wij hen een podium waarop zij zichzelf kunnen ontstijgen. Dit doen wij in met specifieke doelgroepen in het hele land en kinderen uit de Amsterdamse achterstandsbuurt. Zo hebben wij gewerkt met kinderen in de pleegzorg, jongeren in een besloten behandelcentrum of met jongens in jeugddetentie. Wij werken met de leeftijdsgroep van zo'n 8 tot 21 jaar.

Wij zorgen voor de beste begeleiding om hun ideeën en talenten voor het voetlicht te brengen. Naast onze docenten staan er tal van vrijwillige professionele acteurs, regisseurs en dramaturgen klaar. Op dit moment bestaat onze poule uit zo'n 2.000 vrijwilligers. In elk project werken meerdere vrijwilligers mee om het idee van de jongere of het kind om te zetten in producties die worden gepresenteerd op grote podia, zoals de theaterzaal van het Tropeninstituut, Frascati, de Rotterdamse Schouwburg, Tuschinski, het Bijlmer Park Theater, Schouwburg Almere en de Krakeling.

Onze kids staan centraal. Wij presenteren voorstellingen die zijn gemaakt door hen, niet slechts gebaseerd op hun verhaal. Zij nemen ons, via hun angsten, dromen en grappen, mee in de wereld die zij verzinnen.

Missie

Studio 52nd is ervan overtuigd dat kinderen en jongeren uit kansarme situaties succesvol in het leven leren staan door succeservaringen op te doen. De studio biedt hen deze ervaringen door hen in samenwerking met professionele makers een podium te bieden waar zij vorm geven aan hun verhalen.

Studio 52nd is ervan overtuigd dat wanneer kinderen en jongeren succeservaringen op hebben gedaan, ze dit ook weer zullen doorgeven.

Strategie

Wij gaan met de 52nd-kids een intensieve relatie aan. Zij worden bij het schrijven en acteren 1-op-1 begeleid door vrijwillige professionals; acteurs, regisseurs, schrijvers en vormgevers.

Studio 52nd is gericht op de directe omgeving van haar kids. De uitstraling op de omgeving is heel belangrijk: vriendjes, vriendinnen, ouders, leerkrachten en de buurt delen in het succes. Zij worden uitgenodigd voor de voorstellingen en kunnen zien hoe de kids zich ontwikkelen.

Deelnemers worden niet geselecteerd op hun bewezen talenten. Er is geen auditie. Er wordt gekeken wie het meeste baat bij ons project zal hebben, wie dit zetje richting succes verdient. De methodiek zorgt ervoor dat bij iedereen wel haar of zijn unieke talent naar voren wordt gehaald.

Studio 52nd zet zich in om haar methodiek te verspreiden, door zelf in verschillende steden te werken en daarnaast bieden wij de methodiek aan anderen. De methodiek geeft een introductie in de podiumkunsten en laat de cursisten spelen met de Nederlandse taal. Ondertussen stimuleert het de creatieve, sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van de deelnemers.

Bereik

Sinds 2009 hebben zeker 200 52nd-kids één of meerdere projecten afgerond, zij zijn onze belangrijkste doelgroep. Maar zij zijn niet de enige die worden bereikt. Zo hebben ongeveer 200 kinderen schrijflessen gevolgd op school en zijn er meer dan 5.750 kinderen en jongeren naar een voorstelling geweest.

In totaal zijn zeker zo'n 13.000 mensen naar voorstellingen wezen kijken, waarbij dit voor een deel van het publiek een eerste ervaring met de podiumkunst is. Het publiek bestaat uit een mengeling van verschillende culturele achtergronden, waarvan een groot deel van niet-westerse afkomst is. Sommigen komen voor de artistieke inhoud, anderen willen juist hun kinderen of buurtgenootjes zien schitteren.

Uitgangspunten

Persoonlijke betrokkenheid. Studio 52nd streeft ernaar om als verbindende factor te fungeren. Zo werken wij aan goed contact met de ouders/verzorgers en de school. Wij verbinden onze kids aan een volwassen buddy, soms ook buiten de theaterprojecten om. Wij dragen zorg voor onze kids, vandaar dat wij hen voor de lessen van school ophalen en na afloop weer thuis afleveren.

Individuele begeleiding. Door uit te gaan van verhouding van één volwassen vrijwilliger per kind ontstaan er unieke relaties en optimale begeleiding. Onze ervaring is dat dit een hoog rendement geeft. Vooral op het gedrag en de omgangsvormen. Wij bieden persoonlijk contact en aandacht voor de kinderen die dat op school en thuis vaak tekort komen.

Thuis. De kids krijgen het gevoel dat ze altijd op kantoor mogen binnenlopen, voor een praatje, een kopje thee, om over hun problemen te praten of juist om goed nieuws te komen vertellen.

Verdieping. Er zijn talloze projecten die kinderen eenmalig in aanraking brengen met kunst en cultuur. Maar dat zal volgens ons zelden een grote impact hebben. Wij streven er daarom onze kids waar mogelijk een verdieping te bieden. Via een vervolgprogramma bij ons. Of door hen te matchen bij één van onze partners.

Talentontwikkeling. Kids leren om hun verhaal op een creatieve manier een podium te geven. Elk programma geeft, naast de creatieve verdieping, een groei op sociaal, taalkundig en cognitief vlak. Daarnaast kunnen de kids zich ontwikkelen andere gebieden rond het theater. Door hen stages te bieden bij onze producties of in de organisatie.

Talent om trots op te zijn. Een succesvolle start van je toekomst geeft een flinke dosis zelfvertrouwen en eigenwaarde. Dit groeit per keer dat je applaus krijgt op het podium. Jezelf laten zien is doodeng, zeker als je de hardheid van de straat gewend bent. Met aandacht, liefde, succeservaringen en een groot applaus geven wij onze kids de kracht om hun talenten te ontdekken, te gebruiken en daar trots op durven zijn.

Gratis deelname. Onze projecten en de meeste voorstellingen zijn gratis. Dit om het voor alle kids mogelijk te maken deel te nemen aan de programma's en zodat er voor de directe omgeving geen financiële drempel is om naar de voorstellingen en de kids te komen kijken.

Vrijwilligers. De buddy's in de schrijfprogramma's, de acteurs en het merendeel van de andere professionals doen mee op vrijwillige basis. Dit is een fundamentele inhoudelijke keuze: het geeft ons de juiste, gemotiveerde vrijwilligers. Het kind staat bij hen centraal en zij willen het zo goed mogelijk laten schitteren.

Samenwerkingen. Dankzij het werk en de ervaring van Studio 52nd hebben wij steeds meer contact met andere organisaties in Nederland. Hierin proberen wij het belang van onze kinderen en van kinderen in het algemeen te vertegenwoordigen. Een voorbeeld hiervan is de lobby richting de politiek in Amsterdam over de impact van discriminatie op kinderen.

Eigenaarschap. De stichting is uiteindelijk van de 52nd-kids. Wij vragen hen steeds meer om mee te denken over projecten. Wij werken aan het betrokken houden van de jongeren die bij ons klaar zijn. Zo kunnen zij terugkomen als buddy's, als stagiaire en hopelijk zijn zij de toekomstige generatie van acteurs, donateurs, docenten en directie te vormen.

2017 in cijfers

Onze projecten zijn moeilijk in cijfers te vangen, zeker als het om resultaten en effecten gaat, het gaat eerder om kwalitatieve data dan om kwantitatieve. Daar ligt een grote uitdaging, namelijk in het meten. Dit gebeurt al wel, vooral informeel, wij peilen de reacties van de kinderen, praten met leerkrachten, krijgen complimenten en feedback van ouders en zien hoe het publiek reageert. Echter is de betrouwbaarheid en overdraagbaarheid van deze gegevens hiervan in twijfel te trekken.

Dit betekent niet dat er geen kwantitatieve indicatoren zijn voor ons presteren en onze groei. Daarom volgen hieronder enkele van deze indicatoren.

Tussen de **50** en **65** kinderen en jongeren zullen in 2017 actief zijn binnen de verschillende projecten van Studio 52nd. Ongeveer **35** daarvan zijn nieuwe Amsterdamse kids en jongeren die instromen.

Zeker **1.600** kinderen en jongeren zullen naar een voorstelling komen kijken, met educatieve ondersteuning. Ook zo'n **775** volwassenen zullen de voorstellingen zien. Deels als algemeen publiek, deels uit de directe omgeving van de kinderen en jongeren. Waaronder dus ook de professionals die met hen werken.

Via de 52nd Academie lopen **20 à 25** kids een stage bij Studio 52nd. **5** kids zullen deelnemen in het smartbuddy project.

Met nog geen **3 fte** aan personeel is de organisatie aan te sturen, zijn de fondsen te werven, worden lessen gegeven, kunnen alle vrijwilligers worden geworven, opgeleid, begeleid en gecoördineerd en is er tijd om individueel met de kids te werken waar nodig.

De medewerkers werken gemiddeld **10%** extra als vrijwilliger. Tegenover elk betaald uur in de organisatie staan ongeveer twee uur werk van vrijwilligers. Ongeveer **100** vrijwilligers uit heel Nederland zullen ons het komende seizoen ondersteunen, in totaal zijn zij goed voor minimaal **6.000** uren vrijwilligerswerk.

De begroting is met **€ 264.700,-** lager dan die van 2016. Dit is vooral omdat we met Studio 52nd 2.0 een andere weg in slaan. Met een andere focus. Waarbij er de mogelijkheid wel is dat er nog meer projecten bijkomen, als daarvoor de financiële kansen zijn te vinden. Waarschijnlijk vooral buiten Amsterdam.

Tenminste **50%** van deze begroting zal worden gedekt vanuit particuliere bronnen. Daarnaast zijn er de niet-financiële bijdragen, zoals producten, diensten en advies die ons worden aangeboden. Bijvoorbeeld door bedrijven, maar ook door de theatergroepen en orkesten waarmee wij in de projecten samenwerken.

Aan het einde van het seizoen zullen wij **1.500 tot 1.800** 'Vrienden van Studio 52nd' hebben. Mensen die ons helpen op verschillende manieren, bijvoorbeeld als vrijwilliger, ambassadeur, donateur of sponsor.

Bij onze voorstellingen ligt de gemiddelde bezettingsgraad boven de **70%**. Per project komen meer dan **160** kinderen kijken en in totaal verwachten wij dat het komend seizoen ruim **2.400** mensen onze projecten zien in het theater of op locatie. Dit publieksaantal is verdeeld over **5** producties, in totaal goed voor zo'n **16** opvoeringen. Daarnaast kan de speelfilm uit 2014 nog een publiek bereiken via onze distributie.

Via de pers zullen wij nog een veel groter algemeen publiek bereiken door middel van de aandacht voor onze projecten. Alleen al via uitgebreide artikelen in landelijke dagbladen of tijdschriften over onze Special Editions verwachten wij om meer dan **150.000** lezers te bereiken.

2017 in ambities

Het komende jaar, 2017 zal worden ingezet als het pilot jaar voor het nieuwe Studio 52nd. Een jaar waarin onze focus zal verschuiven naar een meer projectmatige aanpak. Juist zodat we kunnen werken aan zeer ambitieuze nieuwe projecten en ideeën. Voor onze projecten liggen er vele kansen, niet alleen in Amsterdam, maar ook in de rest van Nederland en zelfs nog in het buitenland. In 2017 gaan wij ons daar meer op richten.

In Amsterdam gaan we de langdurige relatie met kinderen deels loslaten, we gaan voor een kortere periode van samenwerken, waarna wij hen begeleiden richting partners in de buurt waar zij zich verder kunnen ontwikkelen. Met de komst van de Amsterdams Jeugdtheaterschool naar Oost is dat mogelijk. Verder zijn er altijd nog de interessante lokale partners, zoals de Kids van Amsterdam Oost, Moving Arts Project en de verschillende culturele organisaties die actief zijn bij Nowhere. Ook op sociaal vlak zijn er steeds meer sterke partijen waarnaar wij kinderen kunnen doorverwijzen, onder andere ook via de Vreedzame Wijk. Zo hebben wij een goede relatie met Dynamo en vele andere aanbieders van activiteiten, waar wij onze kids kunnen introduceren zodra zij bij ons klaar zijn.

Juist omdat de tijd dat een kind bij ons betrokken is korte gaat worden, is het onze ambitie om in de korte tijd evenveel te blijven betekenen voor het kind. De ervaringen van het Sociaal Programma van de afgelopen jaren gaan ons helpen om de didactische methode en de ondersteuning van onze vrijwilligers nog verder te verbeteren, zodat wij samen in die korte tijd wel dezelfde sociale impact hebben op de kinderen. Dat we wel blijven signaleren. En binnen de twee jaar dat een kind actief is nog steeds de ondersteuning bieden. Zoals de dat de afgelopen jaren al zo succesvol doen via de 52nd Academie en de Smartbuddy's.

Utopia

In het komende jaar staat er één heel groot en ambitieus project gepland. De Special Edition 'Utopia'. Een project waarbij wij verschillende jongeren actief laten deelnemen. Ten eerste jongeren die als vluchtelingen naar Nederland zijn gekomen, gevlucht voor het geweld in het Midden-Oosten, gevlucht voor de dreiging van IS. Ook gaan wij schrijven met gederadicaliseerde jongeren, die juist naar het Midden-Oosten wilden gaan om zich te mengen in de gevechten. Twee ogenschijnlijke uitersten die wij laten schrijven over hun dromen. Hun visie. Over de waarden en normen waar zij voor zouden willen vechten. Zij verzinnen fictieve personages, superhelden en actiefiguren die met elkaar op het podium in gevecht gaan, maar misschien ook samenwerken.

Het project resulteert in een reeks voorstellingen die het begin zijn voor verdere gesprekken in de klas op middelbare scholen. Een gesprek of discussie die dan eens niet gevoed wordt door de waan van de dag, of het nieuws waarvan iedereen maar deels op de hoogte is. Maar juist gevoed door een fictief verhaal die zij allemaal hebben gezien. Deze gesprekken ontstaan niet vanzelf, hiervoor ontwikkelen wij met onze partners de educatieve ondersteuning en lessen met begeleiding, waarde jongeren zelf mogelijk ook een rol spelen.

De Special Editions zijn daarmee zeer innovatieve vormen van peer-education. Via de voorstellingen vertellen de jongeren hun verhaal en hun visie. Het zijn ervaringsdeskundigen. Door hen ook actief te betrekken in de educatie komen zij in de klas in gesprek met andere jongeren. Verder leveren zij ook input voor de ontwikkeling van de educatieve materialen.

Voor dit project hebben wij twee indrukwekkende partners weten te vinden. YoungGangsters zal de teksten van de jongeren omzetten in een theatervoorstelling. Terwijl Trouble Man de dramaturgie op zich neemt en met ons de educatieve ondersteuning zal ontwikkelen, op basis van de succesvolle website over radicalisering die zij al hebben gemaakt voor een eerdere voorstelling. Om de impact te vergroten hebben wij de Gemeente Amsterdam, in de persoon van Mounir Dadi, uitgenodigd om als partner in het project te stappen.

Special Edition Light

Er liggen voor ons nog vele kansen die wij willen verzilveren. Echter hadden wij hiervoor tot nu toe geen passend aanbod. Onze aanpak in Amsterdam Oost is te intensief en complex om zomaar elders te doen. En een extra Special Edition per jaar, vraagt teveel van onze organisatie. Daarom is de Special Edition Light ontstaan als nieuw concept waarvan wij in 2017 een pilot hopen uit te voeren.

Het zal een project zijn die wij uitvoeren op een locatie, ergens in Nederland, waar we een interessante partner kunnen vinden om een project mee op te zetten. Vooral ook gericht op een culturele nieuwe samenwerking. Zo kunnen wij bijvoorbeeld met het Houten Huis in Groningen een project opzetten, een visueel theaterstuk, geschreven door blinde kinderen.

Net als in onze andere projecten gaan wij op zoek naar speciale doelgroepen, onverwachte invalshoeken en hoge artistieke ambities, echter met een minder groot maatschappelijk doel.

Deze voorstellingen hoeven niet voor grote maatschappelijke discussies te zorgen. Maar net als in Oost willen wij wel een bijzondere groep kinderen en jongeren een succeservaring geven, laten genieten van de spotlights en het applaus en via het project laten wij het publiek en de maatschappij een andere kant van deze kinderen zien.

Inhoudelijk gezien kan zo'n project heel erg lijken op de samenwerkingen die wij in Amsterdam hebben gehad met het Nederlands Philharmonisch Orkest | Nederlands Kamerorkest. Via het project maakten onze kinderen op een andere manier kennis met klassieke muziek en werkten zij samen met musici. Via onze kinderen en de voorstelling kregen vele schoolkinderen en buurtgenoten ook een laagdrempelige introductie tot het NedPhO.

Intern

Een nieuwe aanpak daagt ons niet alleen uit om onze projecten aan te passen, maar ook onze manier van werken en onze gehele organisatie. Wat zal betekenen dat er in 2017 veel besluiten te nemen zijn over hoe Studio 52nd de komende jaren zal opereren. Enkele contouren zijn al duidelijk.

Zo zal de organisatie steeds projectmatiger gaan werken. Waarbij de financiering van een project zal bepalen hoeveel mensen er kunnen werken, wanneer en waar. Ofwel de organisatie zal flexibeler worden dan het de afgelopen jaren was, toen we voor continuïteit kozen, door een aantal mensen vast in dienst te nemen.

Dit geeft wel een uitdaging in het vasthouden van de ervaringen en expertise uit voorgaande projecten. Maar ook staan wij daarvoor voor de vraag of een vast kantoor nog wel zo handig is, hoe mooi en fijn die locatie is, midden in één van onze buurten. Wellicht dat wij op zoek gaan naar een flexibele invulling bij bijvoorbeeld Nowhere of een andere partner in Amsterdam.

Verder zal er in 2017 de huidige zakelijk leider overstappen op een minder actieve rol, namelijk die van bestuurslid. Terwijl er in zijn plaats een nieuwe zakelijke persoon zal komen. Die met andere kwaliteiten en nieuwe inspiratie zal gaan werken aan het praktisch inrichten van Studio 52nd 2.0. Juist ook om zo de kansen te verzilveren die er elders liggen.

Zijn blik zal daarmee ook meer gericht zijn op de rest van Nederland en met een mindere focus op het streven om in Amsterdam nieuwe duurzame relaties op te bouwen met de gemeente, aangezien dit tot nu veel te weinig heeft opgeleverd in relatie tot de energie die hierin is geïnvesteerd. Terwijl in 2015 een project in Rotterdam juist zo makkelijk van de grond kwam, omdat we er lokaal zo veel steun vonden.

Hierbij zal er de ruimte worden gezocht om een grote stap te maken in het betrekken van nieuwe donateurs en sponsors. Maar wel op een stabiele basis die wij de afgelopen jaren steeds hebben nagestreefd, namelijk die van de samenwerking met de lokale overheid en vele verschillende, grote en kleine particuliere fondsen.

Werkwijze

In 2008 is onze organisatie opgericht en de afgelopen acht jaar is dan onze methodiek en didactiek steeds verder ontwikkeld en aangescherpt. Waardoor we nu ook op een punt staan dat wij kunnen werken aan een vernieuwde aanpak en visie. Waarbij wij nog steeds dezelfde impact willen hebben op onze deelnemers, ons publiek en op de maatschappij. In dit Studio 52nd 2.0 zal er binnen drie segmenten worden gewerkt. Waarbij er in die segmenten zowel sociale als artistieke doelen worden nagestreefd. In alle segmenten willen wij het komende jaar de allermooiste voorstellingen in onze geschiedenis presenteren en willen wij een nog grotere positieve impact hebben op de deelnemende kinderen, hun directe omgeving en de maatschappij. Daarmee willen wij de kinderen of jongeren op weg helpen naar een volgende stap in hun leven.

De theaterprogramma's zijn onze kernactiviteiten. Projecten met een grote impact op de kids. Hierin wordt veel van hen gevraagd. Zij worden uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen en dat aan een groot publiek te laten zien. Op kantoor werken wij hard om onze belofte waar te maken, namelijk volle zalen met honderden mensen die komen kijken. Waarbij het de grootste uitdaging is en blijft om te zorgen dat onder die honderden bezoekers in ieder geval ook één van de ouders/verzorgers van elk kind zal zijn.

Het groepsproces is tijdens de theaterprogramma's van groot belang. Juist met onze deelnemers is het een uitdaging om in een groep sociale veiligheid te creëren. Stoer doen lijkt hen meer op te leveren dan wanneer zij kwetsbaar zijn. Helaas is juist die kwetsbaarheid van belang in het proces waarbij wij hen stimuleren om hun eigenheid in hun kunst te verwerken. Het is zo belangrijk dat je niet om jouw ideeën, angsten of teksten wordt uitgelachen of gepest.

Het leren verplaatsen in de gevoelens en gedachten van de personages heeft op een speelse manier effect op het sociale gedrag. Gaandeweg leren de kids positiever met elkaar om te gaan, elkaar de ruimte te geven en het onderling vertrouwen groeit, samen met het vertrouwen richting hun buddy's en docenten. Uiteindelijk durven ze meer van zichzelf bloot te geven.

Oost

Sinds 2009, na ons eerste project, ligt ons fundament in Amsterdam Oost. Wij zijn diep geworteld in de buurten waar wij actief zijn. Wij hebben nauwe banden opgebouwd met de scholen, met buurtgenoten, met organisaties, met ouders en met ambtenaren. Hierdoor hebben we ieder jaar weer meer te bieden gehad richting onze kinderen en de buurt, niet altijd in het aantal projecten, maar wel in de impact die elk project heeft op de kinderen die deelnemen en op hun directe omgeving.

In onze vernieuwde aanpak zal de focus in Amsterdam Oost veranderen. Wij gaan de kinderen een korter curriculum aanbieden. Bij ons krijgen jonge kinderen een basisopleiding tot theatermaker. Waarbij er één project is waarin de nadruk op het schrijven ligt, op het omzetten van je eigen fantasie in teksten, die door professionele acteurs worden gespeeld.

In hun volgende project leren zij op basis van deze ervaring om zelf acteur te worden. Dit zijn de twee projecten die wij de afgelopen jaren het meeste hebben uitgevoerd en die de grootste impact heeft op de kinderen. Hun eerste applaus krijgen zij als schrijver en als acteur moeten zij de grote drempel over om voor een publiek te gaan staan en te spelen.

Hiermee bieden wij de kinderen een kort traject van talentontwikkeling. Met nog altijd dezelfde sociale impact op die kinderen. Want met name in deze twee projecten is onze methodiek zo sterk dat we de kinderen echt leren kennen en hun potentieel en problemen signaleren. Signalen waarmee wij zelf aan de slag kunnen binnen ons Sociale Programma. Verder geeft het ons een profiel van de kinderen die wij kunnen gebruiken om hen actief te begeleiden naar andere organisaties in de buurt. Wellicht naar Nowhere of de Kids van Amsterdam Oost om een bepaald talent verder te verdiepen. Of juist naar de Schaakschool om een cognitief talent tot zijn recht te laten komen. In sommige gevallen juist ook naar een partij die meer in de formele of informele welzijn kant zit, zoals een Dynamo.

Ofwel wij investeren in een relatief korte ontmoetingsperiode, van toch wel 2 schooljaren, waarin wij het kind en zijn of haar omgeving leren kennen. En daarna zetten wij ons in als een cultureel en sociaal makelaar om de kinderen verder op weg te helpen.

Hiermee ontstaat een aanbod in de buurt die veel pragmatischer is binnen het huidige klimaat in de gemeente Amsterdam. Een project als Filmmaking heeft altijd veel stof doen opwaaien, is erg populair onder de kinderen en bij onze achterban. Maar tegelijk is het een zeer groot project om te doen, te groot wellicht voor onze buurtgerichte activiteiten. Wie weet is daar wel ruimte voor te vinden binnen een Special Edition Light die wij dan buiten Amsterdam zouden opzetten.

Voor 2017 zijn de projecten in Oost:

Playmaking. Verdeeld over twee projecten leren 16 tot 20 nieuwe kinderen uit Amsterdam Oost om hun allereerste eigen toneelstuk te schrijven. Ze leren de geheimen van het theater, krijgen hun eerste grote succeservaring met een presentatie voor honderden mensen in het theater. In het project zijn zij als schrijver actief en op het podium ontvangen zij het applaus, terwijl professionele acteurs de stukken opvoeren.

Één-op-één. Zij leren nu de ervaring van hun eerste project in te zetten bij hun debuut als acteur op een groot podium. Samen met een professionele tegenspeler en schrijver bedenken zij een toneelstuk. De schrijver werkt dat uit en het kind en de acteur gaan samen repeteren, ondersteund door een regisseur en onze docenten. Op het podium schitteren de kids vervolgens in een volle zaal. Met de ondersteuning van hun acteur en de inzet van ons team met een decorontwerper, technicus, muzikant en kostuumontwerper is het succes gegarandeerd.

Op basis van onze ervaringen met de kinderen in deze projecten worden zij uitgenodigd voor deelname aan het Sociale Programma, waar wij verder werken aan hun succeservaring en hun ontwikkeling. Ook gaan we de kinderen actief begeleiden richting een vervolgstap op het gebied van talentontwikkeling. Wij willen hen kennis laten maken met andere organisaties, waar zij een vervolgstap zouden kunnen zetten. Hierbij kijken we naar de motivatie, ambitie en het talent van het kind. En per kind kijken wij wat er dan nodig is. Sommigen zullen zich meteen inschrijven bij bijvoorbeeld Nowhere.

Maar ook dan blijft onze deur open om hen verder te helpen. Zoals we eerder ook hebben gedaan met bijvoorbeeld Gavin. Hij is in 2010 bij ons begonnen. In het eerste project liep het niet soepel, hij was jong, zijn gedrag problematisch en zijn motivatie was soms ver te zoeken. Hij kreeg daarom zelfs twee schrijfbuddy's. Toch kwam hij steeds weer terug voor een vervolg. Hij ging acteren, ook dat ging niet soepel. Maar wij trokken hem er doorheen. Hij werd ouder, ontdekte zijn ambitie om echt acteur te worden en in de speelfilm Tjiks en Tjappies ging hij er echt voor. En als één van de eersten studeerde hij bij ons af.

Daarna belde hij ons regelmatig op met vragen over zijn ambitie. Als hij ergens naar een casting ging vroeg hij om tips. Wij hebben hem in contact gebracht met een aantal agenten. En eind september 2016 ging de nieuwe tv-serie 'Voetbalmeisjes' in première tijdens het Nederlandse Film Festival, hij speelt daarin een vaste bijrol. Hij heeft het niet gered op zijn pure talent, maar wel op zijn doorzettingsvermogen en ambitie, wat ons ook weer motiveerde om hem te helpen. Dit zullen wij voor alle kinderen blijven doen waarbij wij een dergelijk potentieel zien. Buiten onze projecten en begrotingen om zal er altijd ruimte voor dit soort kinderen zijn.

Special Edition

Dit zijn projecten die wij zowel stedelijk als landelijk uitvoeren. Meestal met een oudere doelgroep, met jongeren en met het streven tot een veel grotere maatschappelijke en artistieke impact. Niet alleen op de deelnemers en hun directe omgeving, maar zeker ook het bredere publiek, beleidsmakers en de maatschappij.

In het project leren wij zeer specifieke doelgroepen van jongeren theaterteksten schrijven, over onderwerpen waar zij veel van af weten. Meestal waar zij helaas te veel van af weten. Bijvoorbeeld jongeren die schrijven over grensoverschrijdend seksueel gedrag. In zo'n project betrekken wij dan ook meiden die met een loverboy in aanraking geweest zijn of op jonge leeftijd in de prostitutie hebben gewerkt. In het project over de jeugdzorg hebben wij gewerkt met jongeren die achter de gesloten deuren van de Koppeling waren geplaatst.

Jongeren die wij vooral kennen op basis van hun label en op basis van een verleden dat wij voor hen invullen. Van een jongen in jeugddetentie hebben wij een bepaald beeld, versterkt door bijvoorbeeld te kijken naar zijn strafblad. Maar in onze projecten vragen wij zo'n jongen juist om een andere kant van zichzelf te laten zien, door als schrijver of als acteur deel te nemen. We dagen hen uit om vooruit te kijken, zonder daarbij hun huidige situatie te ontkennen. De jongens in detentie vroegen wij bijvoorbeeld hoe het is om op te groeien van jongen tot man in een gevangenis. En wat voor mannen zouden zij willen worden?

De methodiek zorgt ervoor dat wij hen echt wel een aantal lagen dieper krijgen. Voorbij het eerste stoere antwoord, voorbij het sociaal wenselijke antwoord om aan te komen bij soms een zeer persoonlijk en kwetsbaar antwoord. Dit kan zeer inspirerend werken om vervolgens ook de vraag te stellen of onze jeugdzorg of reclassering in staat is om zo'n jongen daarin te begeleiden.

Deze projecten worden niet alleen gemaakt door jongeren. Maar hun leeftijdsgenoten zijn ook de belangrijkste doelgroep. Hen willen we laten zien wat er allemaal speelt om hen heen. Waar andere jongeren mee hebben geworsteld om hen er bewust van te maken dat hun dagelijkse keuzes bepalen of zij in een vergelijkbare situatie terecht zouden komen.

Neem de voorstelling van Zin? waarin personages op het gebied van seks kleine stapjes zetten die leiden tot een uitkomst die zij niet hadden voorzien of gewild. Vervolgens dagen wij de jongeren in het publiek uit om zelf over dat soort keuzemomenten na te denken.

Hiermee starten wij dan ook een gesprek, in het theater, die een vervolg krijgt op de scholen. Waarbij wordt gewerkt aan het bewustzijn bij de jongeren. Tegelijk kunnen docenten en hulpverleners in het proces signalen oppikken bij de jongeren. Doordat het geen voorstelling is die door volwassenen is gemaakt, over een onderwerp dat jongeren aangaat, maar door de jongeren zelf komt het echt aan. Geen belerende educatieve voorstelling, maar een innovatieve vorm van peer-education met het theater als middel.

En omdat we het theater effectief willen inzetten, is er een grote artistieke doelstelling. Om een groot publiek te bereiken, te raken en aan het denken te zetten, moet je hele goede voorstellingen maken. Nu heet Studio 52nd het specialisme om met elke mogelijke doelgroep te schrijven en goede theaterteksten te maken, maar wij zijn zeker niet de beste theatergroep van Nederland. Dus in een Special Edition betrekken wij één van de meest gerenommeerde theatergroepen, die de teksten van de jongeren omzet in een voorstelling.

Hiermee willen wij de jongeren ook een andere vorm van theater laten zien. Toneel hoeft niet zo'n suffe voorstelling in de aula van de school te zijn. Theater hoeft niet te gaan over wat Vondel vond van de tijd waarin hij leefde. Het hoeft niet altijd 'To be, or not to be' te zijn. Theater kan gaan over jouw dagelijkse leven, over de problemen die jij ook op school, bij je vrienden en in de buurt tegenkomt. Hiermee willen wij de jongeren laten kennismaken met zowel de locaties als de theatergroepen.

Naast een sterke culturele partner zoeken wij ook altijd een sterke maatschappelijke partner met expertise op gebied van het onderwerp en op het gebied van het werken met de specifieke jongeren die wij betrekken. Denk bijvoorbeeld aan de betrokkenheid van Spirit! in alle voorgaande Special Editions in Amsterdam. Of de nauwe samenwerking met het ministerie van Justitie rond ons project in de regio Rotterdam.

In principe zal er elk kalenderjaar één Special Edition in onze planning passen. Aangezien het projecten zijn die soms jaren voorbereiding vragen om de juiste partners te vinden, het onderwerp, de doelgroepen en de locaties. Laat staan de fondsen. Zo lopen er sinds 2013 al gesprekken over de Special Edition 2017.

Special Edition Light

Dit is een nieuw concept, dat we in het komende jaar meer vorm gaan geven. Een concept die vooral gericht is op de culturele cross-over met partners in heel Nederland. Via het project en daaruit voorkomende voorstellingen brengen wij een jong publiek in aanraking brengt met voor hen nog onbekende kunstvormen. Soms als eerste directe kennismaking, of anders in ieder geval de eerste keer dat die kunstvorm in contact komt met de belevingswereld van de kinderen of jongeren.

Een gewone opera aan kinderen laten zien, zal hen niet altijd verbinden aan de vorm van opera. Maar een samenwerking tussen Studio 52nd en een Operagezelschap kan een project opleveren waarbij de taal en wereld van de jongeren in contact komt met die van het gezelschap, wat een samenwerking oplevert die voor alle partijen uitdagend en vernieuwend is. Geen project waarbij een culturele partij eenzijdig een aanbod bedenkt voor kinderen of jongeren, maar waarbij zij zich net als de betrokken jonge nieuwe makers kwetsbaar opstellen om onderling van elkaar te leren.

In vergelijking met de Special Editions zal de nadruk hier minder liggen op het maatschappelijke thema of de maatschappelijke impact. Hierdoor heeft het project een minder lange aanloop nodig qua ontwikkeling, zijn er minder partners, is er minder tijd nodig voor een persstrategie en is er de volledige focus op het artistieke resultaat. Dat resultaat zal vergelijkbaar moeten worden met die in de andere Special Editions.

Onze twee samenwerkingen met het NedPhO waren wat dat betreft al voorlopers van dit concept, echter vond dat nog steeds plaats in Oost, voor een relatief klein publiek. Omdat het een aanvulling was op een regulier project in Oost.

Nu willen wij een veel groter jong publiek hiermee bereiken en ons niet vast hoeven te pinnen aan onze eigen locatie in Amsterdam. Net als met de andere Special Editions kunnen we hiermee op reis. Wij kunnen bijvoorbeeld naar Groningen om met het Houten Huis een project op te zetten, op basis van het concept en het thema zoeken wij lokaal naar geschikte kinderen en jongeren om mee aan de slag te gaan.

Nog altijd zullen dat bijzondere doelgroepen zijn, maar het project zal iets minder bedoeld zijn om hen een spreekbuis te geven richting de rest van de maatschappij, maar via de voorstelling geven wij het publiek wel een kijkje in hun wereld. En geven wij die kinderen een onvergetelijke succeservaring. Zo lijkt het ons heel uitdagend om met blinde en slechtziende kinderen te gaan schrijven, voor een voorstelling die juist door een theatergroep als het Houten Huis wordt gemaakt, die zeer beeldend werkt.

Er ontstaan met de dag meer ideeën voor mogelijke partners. Hoe zou het zijn om met een theatergroep en een museum een project te ontwikkelen, geschreven door kinderen? Kunnen wij met kinderen of jongeren en een opera gezelschap een unieke voorstelling ontwikkelen.

Op dit moment hebben wij een lijst van mogelijke partners die wij willen onderzoeken voor beide varianten van de Special Edition projecten. Hun voorstellingen willen wij de komende jaren bezoeken en op basis daarvan in gesprek over mogelijke ideeën en concepten. Dit kunnen projecten worden die ergens in de komende vijf jaar worden uitgevoerd. Enkele namen op ons lijstje zijn: Alexandra Broeder, Daria Bukvic, DeGasten, Stut Theater, Poetry Circle, Don't Hit Mama, Danstheater AYA, Dox, Hotel Modern, Ricciotti Ensemble, De Nationale Opera, FOAM, Theatergroep BOT, Arno Schuitemaker, Project Wildeman en het Pipslab.

Een aantal hiervan zijn zeker geen usual suspects als het gaat om een samenwerking met ons en onze methodiek. En veel van deze groepen en makers zijn nu niet gericht op het maken van voorstellingen met en voor jongeren. Juist daarom liggen daar mogelijkheden tot hele interessante onverwachte en unieke concepten. Niet alleen voor de culturele partners die zich aan elkaar verbinden in het project, maar ook voor het jonge publiek waarvoor de voorstellingen gemaakt zullen worden. Ook kunnen wij zo jongeren in contact brengen met vormen van theater of kunst, waar zij anders niet zo snel mee te maken krijgen in hun dagelijks leven.

Resultaat

De voorstellingen worden in 2017 onder andere worden opgevoerd in het Oostblok of het Tropeninstituut, de Krakeling en wellicht op enkele scholen in Nederland.

In het komende jaar zullen zo'n 50 tot 65 kinderen en jongeren deelnemen aan de theaterprojecten. Zij krijgen soms de kans om meerdere projecten per jaar te doen. Via onze voorstellingen verwachten wij hun prestatie te laten zien aan meer dan 2.400 mensen waaronder veel kinderen, jongeren en volwassenen uit kansarme buurten in Amsterdam.

Al onze voorstellingen en theaterprojecten leveren bijzondere ontmoetingen op. Tussen de deelnemende kids onderling, de kids en de verschillende vrijwilligers, tussen ons publiek en de jonge makers en tussen de verschillende doelgroepen in ons publiek. We zetten ook heel bewust in op deze ontmoetingen en investeren daar soms extra tijd in. Zo krijgt een kind niet zomaar een vrijwilliger, het liefste zoeken wij er één die in de ontmoeting nog iets extra's voor het kind kan betekenen. Ook dagen wij de vrijwilligers uit om echt te leren van de ontmoetingen die zij hebben met de kinderen en hun ouders.

In de Special Editions richten we ons op de ontmoeting van jongeren en kinderen onderling, via het theater en de voorstelling. Zo ontmoetten Rotterdamse jongeren, uit risicobuurt, hun leeftijdsgenoten die opgesloten zaten in het detentiecentrum, met de voorstelling als ijsbreker gingen zij daarna met elkaar in gesprek. Jongeren in Amsterdam en de rest van Nederland zullen rond de voorstelling van Zin? Met elkaar in gesprek gaan over seksualiteit, grenzen, liefde en relaties, naar aanleiding van de verhalen van hun leeftijdsgenoten die voor dit project hebben geschreven.

In de publiciteit wordt veel geïnvesteerd om een zo groot en divers mogelijk publiek te bereiken. In Amsterdam komen veel kinderen met hun klas kijken, ondersteund door ons educatieprogramma. Daarnaast werken we samen met organisaties, bewonersinitiatieven en verenigingen zodat zij met groepen naar de voorstelling komen, bijvoorbeeld in het kader van de Nederlandse les.

Impact

Studio 52nd maakt met haar kids geen kunst vanwege de kunst alleen. Onze projecten en voorstelling hebben een grote impact op de culturele ontwikkeling van de kids die meedoen en die komen kijken naar de projecten. Daarnaast hebben wij dankzij de theaterprojecten een grote sociale en maatschappelijke impact.

Theater is ideaal om sociale vaardigheden te ontwikkelen. Zonder samenwerking is er geen voorstelling. Bovendien is er de relatie tussen de vrijwilligers en kids, waarbij de volwassene als rolmodel fungeert. Theater is een kunstvorm waar kinderen hun taal- en presentatievaardigheden ontwikkelen. Ze leren dat je keihard moet werken om een voorstelling te maken, wat wordt beloond met applaus.

Voor en tijdens de theaterprojecten ontstaat er een intensief contact met de kids, maar ook met hun ouders, voogden en leerkrachten. In sommige gevallen zelfs met hun hulpverleners. Door hier heel veel tijd in te investeren weten wij dat we binnen de projecten de kinderen meer bieden dan een artistiek succesvol project. De projecten zijn dan ook nauw verweven met het Sociale Programma, waarin wij met de kinderen verder werken aan hun sociale en emotionele ontwikkeling.

Ons project is bedoeld voor hen die er het meeste baat bij kunnen hebben. Via de leerkrachten en hulpverleners worden steeds meer kinderen met gedragsproblemen gestimuleerd om bij ons mee te doen. Het is niet alleen een uitdaging om hen het project succesvol te laten afronden, maar ook proberen wij te ontdekken wat er zoal bij het kind speelt. Want dat wat meestal wordt gezien als het probleem van het kind, blijkt vaak slechts een symptoom te zijn van een groter probleem op school, in het gezin of in de buurt.

Door hier tijd en aandacht aan te besteden doen de kids het beter in onze projecten en is er voor ons de kans om te helpen daar waar nodig. Dat kan soms om kleine interventies gaan, zoals een moeder vragen om mee te gaan om te koken, omdat de dochter de aandacht en betrokkenheid van haar moeder zegt te missen.

Daarom investeren wij steeds meer tijd om ouders te betrekken, zodat zij ook naar een ouderavond of voorstelling komen. We sturen binnen een project ouders twee of drie brieven over de voorstelling, de locatie, de datum en over de vrijkaarten die er voor hen zijn. Vervolgens bellen we in de laatste weken nog minstens twee keer op. Nog komt het voor dat er soms slecht één of geen ouder of familie komt kijken.

Waar nodig gaan wij met de ouders in gesprek over het kind. Een voorbeeld hiervan is een jongen die op school, in de buurt en bij ons veel gedragsproblemen vertoonde. Zelfs bij de politie was hij als tienjarige al bekend. Zijn leerkracht raadde hem aan bij ons mee te doen, hoewel hij ons vertelde dat deze jongen nog nooit iets succesvol had afgerond. Na twee succesvolle projecten bij ons, waarbij wij veel extra tijd hebben moeten investeren, stond zijn moeder open voor een gesprek met ons en de school waarin wij aandrongen op een psychologische test voor de jongen. Hierdoor is uiteindelijk besloten dat hij beter op zijn plek zou zijn in het speciaal onderwijs, waar het nu heel goed met hem gaat.

Soms ontdekken wij in het theaterproject dat een kind ook buiten het project meer ondersteuning kan gebruiken. Vanaf hun eerste project zijn zij onderdeel van ons Sociale Programma, aangezien de ervaringen

vanuit de Playmaking cursus in een dossier worden vastgelegd. Sommige kids bieden wij binnen dit programma extra vervolg kansen en uitdagingen. In uiterste gevallen kan het ook betekenen dat wij de hulp van professionele derden inschakelen of melding doen bij de autoriteiten. Dit is ook al een aantal keer voorgekomen in de afgelopen jaren.

Naast deze directe sociale en maatschappelijke impact op onze kids en hun omgeving, streven wij naar een bredere maatschappelijke impact dankzij het succes van onze projecten. Zo zijn er theaterprojecten waarin de kinderen een maatschappelijk thema hebben besproken. Bijvoorbeeld een project in 2013 in samenwerking met de Politie. Of de Één-op-één van 2015 waar de toneelteksten over de positie van de bank en geld in de maatschappij gaat.

In 2011 hebben wij met de kids een voorstelling over discriminatie gemaakt. Dit was een onderdeel van een groter project, door ons geïnitieerd, waarin wij met de buurt en met de politiek in gesprek gingen over alle verschillende vormen van discriminatie in Amsterdam Oost. Een project waarin community leaders van diverse bevolkingsgroepen met elkaar ontmoetten en sommigen tot nu toe samen projecten uitvoeren. Dit project was daarmee een voorloper van de Special Editions die wij daarna zijn gaan ontwikkelen

Met de Special Editions hebben onze kids hun verhaal kunnen vertellen aan het publiek, die een andere kant van hen te zien kregen. Zoals de jongeren uit de besloten instelling zelf zeiden 'Noem ons geen probleemjongeren. We zijn gewoon een beetje ingewikkeld'. Door zowel hulpverleners, ambtenaren, politici en de pers bij de voorstelling te betrekken heeft de boodschap van onze jonge makers een grotere impact en wordt die ook gedeeld met een groter publiek. Zo werden de lezers van het Parool, de theaterkrant en het NRC Handelsblad op de hoogte gesteld over het project.

In de jaren hebben wij ontdekt wat er nodig is om met de kids mooie theaterprojecten te kunnen maken. Dat zijn de twee docenten, de aanwezigheid van één vrijwillige buddy per kind en onze methodiek. Maar wij zijn meer dan een theaterorganisatie. Wij kunnen en willen onze kids meer bieden. Vandaaruit is in de afgelopen jaren het Sociale Programma opgebouwd, als integrale versterking binnen het theaterprogramma en daarnaast eigen losse projecten voor onze kids.

Sociale Programma

Vanaf het moment dat een kind of jongere zich inschrijft voor een theaterproject worden zij ook opgenomen in ons sociale programma. Deze bestaat uit de volgende vier onderdelen, die zijn ontwikkeld omdat de impact van onze projecten er voor zorgt dat de kinderen en jongeren zichzelf aan ons laten zien en ons daarmee de kans en ook de uitdaging geven om hen nog een stap verder te helpen op sociaal vlak

Sociale Ondersteuning. Rondom de lessen van de theaterprojecten wordt meer tijd geïnvesteerd om de kinderen en hun directe omgeving beter te leren kennen. Dit betekent meerdere keren contact met de ouders of opvoeders, waar dat mogelijk is. Gesprekjes met de kinderen rond de lessen. De coördinator van het sociale programma verzamelt al deze gegevens, praat met de docenten en met de vrijwilligers en maakt voor elk kind een dossier. Op basis hiervan kunnen wij de kids uitnodigen voor de projecten in het sociale programma. Daarnaast helpen de dossiers ons om in de vervolgprojecten nog beter met de kids om te gaan. Bijvoorbeeld door een buddy of tegenspeler te zoeken die ook op sociaal gebied goed bij het kind past. Ook kan het dossier ons helpen om voor elk kind of jongeren een interessante, passende en uitdagende vervolgstap te vinden bij de verschillende partners in ons netwerk. Zo heeft een jongen vanuit de jeugdgevangenis in Rotterdam een briefwisseling onderhouden met Abdelkader Benali, nog een jaar lang na zijn project bij ons, omdat wij een talent zagen dat gestimuleerd moest worden wat ons betreft.

Spreekuur. Een van onze docenten of de coördinator is beschikbaar als luisterend oor, zowel voor het leuke nieuws als voor eventuele problemen. Hierin speelt de social media een steeds belangrijkere rol. Zo zij te allen tijde contact opnemen, of binnenlopen, hun hart luchten en vragen stellen. Dit kan bovendien een ingang zijn om hen aan een Smartbuddy te helpen of een stage aan te bieden.

52nd Academie. Hier kunnen de kids zich opgeven voor een stage achter de schermen van het theater of in de organisatie. Zij schrijven een sollicitatiebrief en werken aan hun competenties. Ook kunnen ze helpen bij de 52nd-theaterkrant of in de Kinderraad van Advies. Bij een succesvolle beoordeling worden zij beloond met een officieel certificaat en de titel "52nd-academicus".

Smartbuddy. Dit project is opgezet om de kids die wij het meest intensief willen blijven ondersteunen iets unieks te bieden. Met een buddy gaan zij een langdurig traject in. Zij komen regelmatig samen om culturele en educatieve activiteiten te ondernemen. Maar het belangrijkste doel is de onderlinge relatie. Het kind weet dat er een volwassene is waar hij of zij met alles terecht kan. En wij horen van de buddy hoe het kind reageert op de activiteiten en horen op die manier meer over de achtergrond en de problemen van het kind.

In het Sociale Programma merken wij dat de kids zelf ook met initiatieven komen. Zo is het idee om de 52nd-theaterkrant te maken een idee van hen. Dit willen wij professioneler aanpakken door er een echte stage van te maken, waarbij journalistiek onderlegde professionals als vrijwilligers worden betrokken.

Onze kids hebben baat bij positieve ervaringen in hun leven. Zij presteren beter en gaan zich beter gedragen doordat ze intensief worden begeleid en uitgedaagd. Het is helaas niet vanzelfsprekend dat zij dat vanuit huis meekrijgen. Bovenstaande projecten bieden hierbij soms extra voordelen. Zo blijken ouders erg onder de indruk te zijn van de 52nd Academie. Er zijn bijvoorbeeld ouders vol trots naar de certificaatuitreiking gekomen die nog nooit naar hun kind in het theater zijn komen kijken. Dat is waarschijnlijk omdat zij dit meer kunnen koppelen aan het maatschappelijke succes dat zij voor hun kind in de toekomst hopen.

De intensieve relatie die wij met de 52nd-kids aangaan brengt verantwoordelijkheid met zich mee. Bij veel van hen zijn er gedragsproblemen en andere uitdagingen. Volgens ons zijn dat slechts symptomen van iets groters. In de theaterprogramma's krijgen wij af en toe een glimp te zien van het grotere probleem dat speelt bij een kind. Binnen dit Sociale Programma laten zij vaak veel meer zien.

Door hen de ruimte en veiligheid te bieden om te praten komen de oorzaken soms naar boven. Hier moeten wij zorgvuldig mee omgaan. Wij moeten weten hoe wij reageren op de situaties die zij ons laten zien of ons over vertellen. Dit kan variëren van pesten op school, verwaarlozing tot vormen van kindermishandeling.

Deze problemen kunnen wij niet zelf oplossen, maar wij kunnen hen wel helpen. Ten eerste door te luisteren en hen serieus te nemen. Vervolgens begeleiden wij hen in het zoeken naar hulp. Het kind bepaalt wat het wil. Bijvoorbeeld een gesprek met de ouders, met leerkrachten of met anderen. Hiervoor hebben wij beleid ontwikkeld samen met experts uit de jeugdzorg, vertrouwensartsen en jeugdpsychologen. Het is de uitdaging om de kinderen zelf keuzes te laten maken. In ernstige situaties zullen wij natuurlijk wel direct contact opnemen met bijvoorbeeld de politie of het Meldpunt Kindermishandeling.

Special Editions 2017 en verder

2017

Utopia (werktitel). Een project dat al sinds 2012 bij Studio 52nd in de koker zat en na gesprekken met Trouble Man in 2014 steeds concreter is geworden. Helemaal toen wij in 2015 gezamenlijk de YoungGangsters erbij betrokken. Zo ontstond een project waarin deze laatstgenoemde groep de voorstelling zal maken. De teksten hiervoor worden door Studio 52nd met de jongeren geschreven en vanuit Trouble Man wordt er gewerkt aan de dramaturgie.

Dit alles met een onderwerp wat tijdens de ontwikkeling steeds actueler is geworden. Hierin gaan wij op zoek naar het andere verhaal van de jongeren die vanuit het Midden-Oosten naar Nederland zijn gekomen om asiel aan te vragen. Zij zijn zij gevlucht voor oorlog, geweld en terrorisme. Maar daar gaan we geen voorstelling over maken.

Ook gaan we schrijven met jongeren die hier in Nederland worstelen met hun identiteit, die zich hier niet welkom voelen, jongeren die geradicaliseerd zijn of waren en die juist richting het Midden-Oosten wilden gaan. Ook met hen gaan we niet schrijven waarom ze wilden gaan.

Beide groepen willen wij juist laten schrijven over de toekomst, we laten hen denken over hun utopische samenleving. Wij zullen het vragen waar zij vóór zouden willen vechten. Waar tegen wordt al te vaak aan hen gevraagd. Maar welke diepere normen en waarden staan zij voor. En zouden die zo anders zijn, als je die onderling uitwisselt tussen beide groepen? Zouden die heel erg verschillen van onze eigen utopische beelden?

Gezamenlijk gaan wij er voor waken dat de voorstelling echt een andere kant weet te belichten dan we nu zien in voorstellingen over vluchtelingen of over radicalisering. Deels door met jongeren van beide groepen te schrijven, maar ook door onze focus op een fictieve toekomst te richten. Met name ook de ervaring van Trouble Man zal ons helpen om hier erg scherp in te blijven gedurende het project.

Dit wordt een spannend project om met de jongeren uit te voeren. En rond de voorstellingen verwachten we ook zeer interessante gesprekken met de jongeren in het publiek. Vandaar dat het programma ook ondersteund zal worden met een uitgebreid educatief traject voor de scholen. Op basis van het door Trouble Man opgezette educatieve website over radicalisering. Met het project en de voorstelling hopen wij ook tegemoet te komen aan de leerkrachten die in de media verzuchten dat zij niet de handvatten hebben om met jongeren in gesprek te gaan over radicalisering, terrorisme en polarisering.

Met de voorstelling en dit project als inspiratie is ook een groter maatschappelijk debat mogelijk, deels via de media. Omdat we met dit project, zoals met alle Special Editions, veel investeren in het bereiken van de pers. Als vervolg op het project zullen we eventueel ook een speciale avond organiseren, in bijvoorbeeld de Rode Hoed, om over dit thema te praten en de voorstelling in een bredere context te plaatsen.

Met de educatie en zo'n mogelijk vervolg geven wij ook een concrete vorm aan het streven dat wij allemaal in dit project delen. Wij willen juist het theater, de kunst, de abstractie inzetten om een gesprek te kunnen voeren, die normaal heel lastig is in de klas of in de maatschappij omdat deze altijd zo gevoed wordt door de waan van de dag. Op het podium kunnen er conflicten en gesprekken plaatsvinden die in de werkelijkheid bijna niet te faciliteren zijn.

De YoungGangsters zullen de teksten van de jongeren omzetten in een zeer energieke voorstelling vol met superhelden en actiefiguren. De voorstelling zal in 2017 in première gaan in de Krakeling, waarna er in april nog een aantal voorstellingen volgen. Hierna zal het project worden afgerond, maar er is dan nog altijd meer mee mogelijk. Zoals gezegd kan er nog een reprise komen, samen met de 'Radicalisering van Sadettin K.' als een eenmalig vervolg voor een nog bredere discussie over het thema.

Maar ook is er een voorstelling die de YoungGangsters nog kunnen hernemen. Bijvoorbeeld door deze door te ontwikkelen tot een locatie voorstelling, of door deze te hernemen in het theater. Dit zou ook iets kunnen zijn dat we gezamenlijk organiseren als er een vraag komt vanuit bijvoorbeeld theaters, scholen of de overheid om dit nog breder aan te bieden in Amsterdam of landelijk.

Bron Human najaar 2016

Special Edition 2018-2020

Zoals gezegd komen de Special Editions steeds centraler te staan in onze organisatie. Het zijn de projecten met het grootste bereik, zowel via de voorstellingen en via de media. En de projecten hebben het meeste impact op de maatschappij en op hoe de samenleving aankijkt tegen bepaalde groepen van kinderen en jongeren, die veelal worden gestigmatiseerd, bijvoorbeeld de jongeren in een besloten behandelcentrum die als crimineel worden gezien, terwijl plaatsing daar lang niet altijd in verband staat met een strafbaar feit.

Maar ook is het voor ons het project waarbij wij onszelf als Studio 52nd steeds weer opnieuw moeten uitvinden. Elk project wordt een aantal van onze kernwaarden opnieuw bevraagd en regelmatig ook bijgesteld. Elk project moeten wij datgene kunnen leveren dat artistiek nodig is, met steeds weer een nieuwe doelgroep. Het schrijven met jongeren in een besloten behandelcentrum aan een tekst die het niveau van Wunderbaum weet te halen is een geheel andere uitdaging dan het schrijven met kinderen in Amsterdam Oost voor een productie die wij zelf uitvoeren, daar weten wij hoe we die op ons artistiek niveau krijgen, voor onze doelgroep. Juist deze enorme uitdaging zorgt er voor dat wij, samen met onze partners steeds weer een volgende stap nemen in onze ontwikkeling en de ervaring leert dat dat voor hen net zo is.

Gekleurd Verleden (werktitel). Dit project staat gepland voor 2018 en zal starten met een schrijftraject in Australië. Het idee is namelijk ontstaan toen wij in contact kwamen met een regisseur die hier in Amsterdam een 'artist in residence' was. Hij zag onze methodiek en wilde ons laten schrijven met Aboriginal jongeren. Over hun visie op een vaderland waarin zij nu moeten integreren. Waarin zij als minderheid worden gezien en behandeld als de nieuwkomers. Een land waarin het dagelijks leven en de problemen van deze jongeren zijn bepaald door een koloniaal verleden. De geschiedenis is vooral vanuit een 'blanke' positie geschreven. Nu wordt het tijd dat zij deze geschiedenis wat kleur gaan geven. Samen met jongeren in Amsterdam.

Want ook hier gaan wij aan de slag met jongeren wiens leven nog steeds wordt beïnvloed door dat zelfde verleden. Jongeren met een achtergrond vanuit de voormalige koloniale gebieden. Jongeren die als Nederlanders zijn geboren, maar hier wel met discriminatie te maken hebben, met politiegeweld, met maatschappelijke discussies en sinds kort met uitzwaaidagen.

Op basis van de teksten van de jongeren van beide kanten van de wereld worden er twee voorstellingen gemaakt. Eentje in Australië en eentje in Nederland. De kosten voor het schrijven en het maken en uitvoeren van de voorstelling in Australië zal volledig door onze partner daar gedragen worden. Onze docent wordt door hen ingevlogen voor het schrijftraject.

Hier in Nederland zijn wij in gesprek met verschillende mogelijke partners. Een zoektocht die is begonnen met een gesprek met Roelof Jan Minneboo, niet alleen is hij zeer verbonden met het onderwerp en mengt hij zich in verschillende maatschappelijke discussies, hij is er juist ook op cultureel vlak zeer actief in, onder andere als scenarioschrijver. Hij heeft met ons nagedacht over interessante culturele partners waarmee wij nu in gesprek gaan. Bijvoorbeeld een voorstelling van Well Made Productions, met Jörgen Tjon a Fon als regisseur en met Typhoon als 'Special Guest'.

Hoe actueel het thema is en daarmee misschien wel hoe belangrijk hier ook in het theater aandacht aan te besteden bleek wel op de dag van ons gesprek met Roelof Jan Minneboo. Later die dag zij hij Typhoon over ons project vertellen, echter zal dat er niet van zijn gekomen omdat dat juist de middag was waarop Typhoon werd aangehouden door de politie, omdat zijn auto en uiterlijk niet met elkaar overeen kwamen.

Eind 2016 en begin 2017 moet dit project een stuk concreter worden, zowel qua culturele partner en planning. Zodat we samen het concept kunnen ontwikkelen, jongeren kunnen gaan zoeken en starten met de fondsenwerving.

Zina. Voor een toekomstig project, die in 2019 of 2020 uitgevoerd zou gaan worden willen wij met Zina in gesprek. Dit zou waarschijnlijk een Special Edition worden waarin de emancipatie van meisjes en vrouwen centraal staat. Ons eerste idee is om een voorstelling te maken over hoofddoeken. Een idee wat ook al langer bij ons ligt en ook nu weer heel actueel is rond de burkini's in Frankrijk. Maar willen het in een veel breder perspectief plaatsen. Niet een voorstelling over het conflict tussen de maatschappij en vrouwen met hoofddoekjes, maar veel meer inzoomen op persoonlijke overwegingen, maatschappelijke druk, druk van peers, druk vanuit het geloof, de zoektocht naar vrijheid, puberale reacties et cetera.

Voor dit concept gaan we met de regisseur op zoek naar dat palet aan verhalen wat nodig is om een voorstelling te maken die interessant is. Die mensen zal raken, aan het denken zal zetten en mensen weet te trekken uit de waan van de dag, het maatschappelijk debat en sommige vastgeroeste vooroordelen. In het proces zal het ons niets verbazen als daarbij de eigen ideeën en vooroordelen van de betrokken makers ook ter discussie worden gesteld.

Eerder dit jaar is de relatie met Zina iets aangehaald en zij worden uitgenodigd voor de voorstelling van Zin?, waarna wij hopen om snel eerste verkennende gesprekken te voeren, over de mogelijkheid tot samenwerking, over dit onderwerp en wie weet komt er dan weer een heel ander onderwerp uit, zoals wel vaker is gebeurd in de ontwikkeling van deze projecten.

Ons eerste gesprek met Urban Myth ging over vluchtelingen, het was duidelijk dat hij zeker interesse had in onze aanpak, maar niet dat onderwerp op dat moment. Maar over seksualiteit en jongeren, dat zou wel iets heel bijzonders kunnen worden. Samen ontstond een idee, het enthousiasme en zo kwam Zin? tot stand.

Jacob Ahlbom of Pieter Kramer. Dit zijn twee makers die wij gaan benaderen voor een ander idee in onze koker. Ook een project dat voor 2019 of 2020 gepland zou staan. Namelijk een project over transseksuele jongeren. Een project waarin wij met jongeren op zoek kunnen gaan naar nieuwe taal, nieuw design, een nieuwe wereld die niet meer zo binair gericht is op man of vrouw. Een fictieve nieuwe wereld maar wel ter inspiratie om de huidige wereld te verbeteren, of ons ook te laten zien op hoeveel plekken en manieren je wordt uitgesloten als je jezelf niet volledig identificeert met het label man of vrouw.

Pieter Kramer zou qua stijl heel mooi passen bij dit concept. Ook kent hij onze werkwijze maar al te goed, aangezien hij in de beginjaren onderdeel was van ons bestuur van de Stichting. In zijn werk heeft hij al vaak laten zien dat hij zijn personages en acteurs kan laten spelen met hun gender, zonder te vervallen in stereotypen of platte vertoningen. Personages die een label overstijgen en het publiek daardoor aan het denken weet te zetten over onze eerste reactie als we een man of vrouw op het podium uit een traditionele genderrol zien stappen.

Een andere interessante maker voor een dergelijk project zou Jacob Ahlbom zijn. In de samenwerking zal het een interessante wederzijdse uitdaging zijn om onze stijlen aan elkaar te verbinden en versmelten. Aangezien bij ons de inbreng van de jongeren via het schrijven altijd groot zal zijn. Waar hij weer veel werkt met beweging. Maar wellicht zou dit dan ook een project zou kunnen zijn waar juist de jongeren ook weer zelf het podium op gaan, om niet alleen via taal maar ook in beweging hun verhaal met de wereld te delen.

Instroom 52nd-kids in Oost

Voor hun allereerste project, de Playmaking, melden kinderen zich zelf aan om mee te doen. Het is daarna aan ons om te selecteren, aangezien er op dit moment meer aanmeldingen zijn dan wij kunnen plaatsen. Dit gaat niet volgens een vaste formule, maar via een aantal criteria. Hierbij kijken wij naar de individuele kinderen én naar de totale groep die wordt gevormd.

Hieronder wordt deze instroom uitgelegd. De eerste stap, de aanmelding, gebeurt bij de voorstellingen waar de bezoekende leerlingen zich voor een volgend project kunnen inschrijven. Daarnaast komen sommigen naar kantoor om zichzelf op te geven. In sommige gevallen is de eerste aanmelding via ouders of hulpverleners. Verder melden zich veel kinderen aan als we vlak voor de start van de cursus op de scholen langsgaan om in de klas over het project te vertellen. Deze kinderen hebben ons al minstens één keer in het theater gezien en kunnen zich nu dan inschrijven, sommigen krijgen daarbij een extra zetje van hun leerkracht, die weet wat het voor het kind kan betekenen.

Vervolgens passen wij de volgende criteria toe:

Motivatie. De kinderen moeten dit echt willen. Zij moeten bereid zijn om hard te werken tijdens de lessen. Een weekeinde-weg en een voorstelling willen ze allemaal wel meemaken, maar de lessen kunnen voor sommigen een drempel zijn als zij niet echt gemotiveerd zijn. Er wordt veel in hen geïnvesteerd en er zijn vrijwilligers die wekenlang hun agenda vrijmaken. Daarom willen wij uitval zoveel mogelijk voorkomen.

Steun van de ouders/verzorgers. Niet alleen willen hun toestemming, maar wij vragen hen om mee te kijken naar de planning, zodat de kids het gehele project daadwerkelijk kunnen afronden. Wij hebben de afgelopen jaren teveel gemotiveerde kids gehad die om praktische redenen hun project niet konden afronden. Bijvoorbeeld een jongen die het schrijfweekend niet mee kon vanwege de bruiloft van zijn broer. Daarnaast hopen wij de ouders op deze manier vanaf de start betrokken te krijgen met het project van hun kind.

Het hardst nodig. Wij willen het project aanbieden aan hen die er het meeste baat bij hebben. Ofwel de kids die een succeservaring kunnen gebruiken, die zich bij ons kunnen ontwikkelen of die een talent hebben die zij nergens anders kwijt kunnen. Bij deze keuze worden wij ondersteund door de leerkrachten en andere professionals uit de buurt die al met de kinderen werken. Zo zijn er kinderen naar voren geschoven door school, omdat het project heel goed zou kunnen zijn voor zijn voor hun taalontwikkeling.

Mix van jongens en meisjes. Binnen de groep zoeken wij naar een balans tussen jongens en meisjes. Dit blijft een uitdaging. Theater en verhalen verzinnen sluit meer aan bij de meisjes. Toch blijven we inzetten op de jongens en jaar naar jaar melden zij zich meer aan.

Mix van scholen. Wij willen een groep samenstellen met leerlingen van meer dan twee scholen. De reden hiervoor is dat er nieuwe verbanden in de buurt ontstaan tussen de kinderen. En het geeft ons de kans om een nieuwe groepsdynamiek op te bouwen binnen het project.

Buurt. In het eerste project komen de kids allemaal uit dezelfde buurt bij elkaar in de groep, om logistieke redenen. In de vervolgprojecten worden er groepen gevormd waarin de buurten worden gemixt.

Diversiteit. In de groep streven we naar diversiteit. Als we alleen kijken naar die kinderen met het meeste achterstand zouden de groepen homogeen kunnen worden. Door diversiteit als criterium mee te nemen ontstaan er nieuwe verbanden in de wijk, niet alleen tussen onze kids, maar ook tussen de ouders die elkaar ontmoeten. Bovendien heeft dit een positief effect op de groepsdynamiek en -proces. Zo kan er ook een 'kansrijker' kind meedoen die de hele groep weer andere inzichten kan geven. Hierdoor laten onze voorstellingen een kleurrijk aftekening zien van de elementen uit Amsterdam Oost.

Al deze criteria worden meegenomen, maar niet altijd in deze volgorde. Voordat een nieuwe Playmaking start zijn er gesprekken met de kinderen, met hun leerkrachten en met ouders op basis waarvan de eerste selectie mogelijk is. Bij elke groep en elk kind kan het weer net iets anders lopen. Sommigen scoren bijvoorbeeld slechter hun motivatie, maar dan weten ouders of leerkrachten ons toch te overtuigen. Het risico is dan wel groter op uitval, maar als juist deze kids het afronden is de impact van de succeservaring het grootst. Als wij denken dat het risico groot is dat een kind uitstapt nodigen wij vaak een extra kind uit, om toch met tenminste acht kinderen het project af te ronden.

Doelgroep

De 52nd kids

Dit zijn de kinderen en jongeren, tussen de 8 en 21 jaar oud, die lid van Studio 52nd zijn geworden. Het liefst bereiken wij kids die ons project het hardst nodig hebben. Dat kan zijn, omdat zij in een situatie zitten waarin de aandacht van ons, onze vrijwilligers en ons publiek meer dan welkom is. Ook kan het zijn omdat ze artistieke talenten hebben die op de school of bij hen thuis niet worden aanbeoordeld.

Zij zijn onze leden en krijgen de kans om een langdurige intensief traject aan te gaan, waarin zij steeds weer 1-op-1 met professionele theatermakers en buddy's werken. Daarnaast zijn zij altijd welkom bij Studio 52nd. In de projecten worden naast de artistieke, ook de sociale vaardigheden getraind.

Volgens ons zijn dit waardevolle bouwstenen om op te groeien tot zelfbewuste, compassievolle en gelukkige mensen. Voor onze kids willen wij meer zijn dan een plek waar ze één keer in de week theaterles krijgen. Vandaar dat het sociale programma wordt aangeboden en er zoveel aandacht voor de kinderen is.

Jong publiek

Zo'n 1.600 kinderen en jongeren uit Amsterdam bezoeken ons het komend jaar in het theater. Voor velen is het de eerste keer dat ze een echte theatervoorstelling zien, een spannende nieuwe ervaring. Hun bezoek wordt veelal voorbereid door ons educatieprogramma, waarin wij uitleggen hoe theater wordt gemaakt. De jonge bezoekers zijn meestal de schoolgenoten van onze kids, iets wat het extra bijzonder maakt. Een goed gevulde zaal zorgt voor een grote positieve ervaring voor de leden van onze stichting en het publiek zelf.

Met de Special Editions worden ook kinderen of jongeren als publiek bij de projecten betrokken. In de voorstellingen die plaatsvinden in 2017 zullen zo'n 1.200 jongeren bereikt worden via middelbare scholieren, het merendeel van hen zal uit Amsterdam komen.

Algemeen publiek

Naast het jonge publiek wordt ook nog een algemeen ofwel volwassen publiek betrokken. Ongeveer 800 mensen maken kennis met onze jonge kunstenaars en hun kracht. Een deel van dit publiek is nieuw theaterpubliek dat komt kijken via maatschappelijke organisaties. Daarnaast komen steeds meer theaterliefhebbers vanuit heel Amsterdam en daarbuiten kijken, omdat zij benieuwd zijn naar de unieke verhalen van onze kids die op een theatrale manier worden vertoond. Samen met de buurtgenoten zorgen zij voor een zeer gemengd publiek, van jong tot oud en met veel verschillende culturele achtergronden.

Directe Omgeving

Dit zijn de mensen die betrokken zijn bij onze kids. Dit zijn mensen uit directe leefomgeving van onze kinderen en jongeren. Zij kunnen trots zijn op de kids. In Amsterdam Oost merken wij ook dat het de trots voor de eigen buurt versterkt. Voor veel van onze bezoekers uit de buurt blijkt het vaak een eerste, of een van de eerste ervaringen te zijn met het theater.

De familie van onze kids betrekken wij ook, zodat de impact voor de kids groots is. Ambtenaren, professionals uit de hulpverlening en beleidsmakers zien wij ook als de directe omgeving, aangezien zij met de kids werken of omdat hun beleid invloed heeft op hun toekomst.

Allemaal worden zij uitgenodigd om zo de kids in een ander licht te zien. Even geen 'rotjochie' van de straat, maar een jonge ster in de spotlights.

Deze groep kunnen we niet in aantallen uitdrukken, aangezien zij onderdeel zijn van zowel het algemene volwassen publiek en van het jonge publiek.

In de maatschappij

Ontmoetingen

Sinds onze start, in 2009 in de Indische Buurt van Amsterdam zagen wij al dat er binnen ons project de kans ontstond om mensen met elkaar te verbinden. In onze projecten komen kinderen en jongeren van verschillende scholen, verschillende achtergronden en verschillende buurten bij elkaar. Hun ouders en families ontmoeten elkaar daardoor bij voorstellingen en bij de ouderavonden. De 52nd-kids ontmoeten in de projecten volwassenen met veelal een andere achtergrond en werken intensief met hen samen.

Ons publiek ontmoet onze jonge makers, hun buurt en hun verhalen. Diverse culturen komen samen, van de Ghanese tot de Turkse, van de Marokkaanse tot plat-Amsterdamse cultuur. Bij onze voorstellingen worden politici, kunstkenner, leken, kinderen en bejaarden van alle rangen en standen gemixt. En iedereen voelt zich welkom voelen. De maatschappij krijgt zo de kans kennis te maken en zich te verbinden met kinderen en jongeren die ze wellicht niet altijd ziet, of naar luistert.

Ook in de projecten zijn er voor de kids bijzondere ontmoetingen. In eerdere projecten kwamen zij in gesprek met een bankdirecteur, gingen zij op bezoek bij het lokale politiebureau of kregen zij een workshop in de keuken van het Lloyd Hotel. Op zoek naar inspiratie.

In 2011 hebben wij in Amsterdam Oost de ‘community leaders’ van verschillende bewonersgroepen bij elkaar gebracht in een streven om nieuwe verbindingen in de buurt te creëren. Verschillende organisaties werken nu nog steeds samen, of weten elkaar snel te vinden als dat nodig is.

Voor de grootste ontmoeting die in jaren in Nederland is georganiseerd, de Parade van Ieder1 en de daarbij horende beweging, hebben wij ons ingezet. Met name ons netwerk en expertise op het gebied van fondsenwerving is hierbij ingezet. Met succes.

Draagvlak

Om al onze projecten en ambities waar te maken is een breed draagvlak in de maatschappij van groot belang. Ofwel de steun van vrijwilligers, donateurs, sponsors, fondsen, adviseurs, de pers, ondernemers, politici, ambtenaren, leerkrachten, ouders, buurtgenoten en velen anderen. Een groot deel van ons werk bestaat dan ook uit het aangaan en onderhouden van relaties.

Op verschillende momenten merken wij hoe groot ons draagvlak is. In 2011 hebben wij al onze eerste crowdfunding actie uitgevoerd, in de beginfase van Voordekunst. Net als de acties die in 2012, 2013 en 2015 volgden zijn deze steeds succesvol afgesloten. In de jaren hebben we daarmee niet alleen geld geworven voor onze projecten, maar ook zijn meer mensen ons gaan volgen en betrokken gebleven als donateurs. In de afgelopen jaren is via Voordekunst € 38.900,- gedoneerd voor onze projecten.

In 2016 hebben wij een toezegging gekregen van het Fonds voor Cultuurparticipatie via hun ‘Maak het mee’ traject, deze bestaat zowel uit een inhoudelijke beoordeling van het fonds, maar ook moet je als organisatie voldoende stemmen bij het publiek ophalen. Dankzij onze achterban is dit gelukt. Met een steeds groeiende achterban op de social media wordt het voor ons makkelijker dit soort acties op te zetten.

Daarom hebben wij onszelf ook verkiesbaar gesteld voor een Gouden Appeltje van het Oranje Fonds en voor de Meerdanhanden Vrijwilligersprijs 2016. Bij die laatste prijs hebben wij al twee keer de finale gehaald, mede dankzij de steun van onze achterban. En in 2013 gingen wij op voor een Kroonappel bij het Oranje Fonds. Dankzij vele stemmen kwamen wij door de eerste ronden, de prijs hebben wij toen niet gewonnen, maar sindsdien is het fonds wel een sterke relatie geworden, ook al sluiten zij elke vorm van theaterprojecten uit.

De afgelopen jaren zijn er meerdere acties voor ons georganiseerd. Zo was er de Rotary in Amsterdam Oost die voor ons geld heeft opgehaald. En een benefiet van het Ricciotti ensemble met Spinvis in de Nieuwe Liefde.

Het potentieel van onze achterban zal nog meer ingezet gaan worden in het werven van nieuwe donateurs. Onze strategie om bestaande donateurs vast te houden en verder te activeren werpt haar vruchten af, met zelfs donateurs die hebben besloten om een periodieke donatie van € 1.000,- per jaar vast te leggen.

Het draagvlak onder theatermakers en vrijwilligers blijft groeien. Er is steeds meer animo om mee te doen. Daarnaast komen vrijwilligers steeds vaker terug na hun eerste project. Een gevolg van de verbeteringen in hoe wij onze relaties beheren en doordat wij voor hen ook speciale momenten organiseren, om te netwerken en onderling ervaringen uit te wisselen.

Begroting

Kosten per activiteitenjaar		2017
Kosten programma's		
Materiële kosten programma's		
<i>Playmaking (3 projecten)</i>	€ 62.400	
<i>Eén-op-één (1 project)</i>	€ 22.300	
<i>Special Edition Utopia</i>	€ 93.250	
<i>Special Edition Gekleurd Verleden</i>	€ 20.000	
<i>Sociaal Programma</i>	€ 15.650	
<i>Educatieproject</i>	€ 2.000	
<i>Ontwikkeling Special Editions</i>	€ 20.000	
Subtotaal materiële kosten programma's		€ 235.600
Organisatiekosten Studio 52nd		
Overall zakelijke leiding	€ 4.000	
Subtotaal personeelskosten organisatie		€4.000
Kosten huisvesting en facilitaire zaken		
Huisvesting en facilitaire zaken	€ 27.600	
(Overheadkosten toegekend aan programma's)	€ 10.000	
Subtotaal huisvesting en facilitaire zaken		€ 17.600
Public Relations en Marketing		
Publiciteitscampagnes Studio 52nd	€ 7.500	
(PR kosten gedekt in de programma's)	€ 0	
Subtotaal P&R en Marketing		€ 7.500
Totaal Begroting		€ 264.700

Toelichting gehele begroting

De bovenstaande begroting is gebaseerd op de projecten die wij in 2017 in Amsterdam willen aanbieden. De Special Edition Light is daarom niet opgenomen. De kans is groot dat er eerdere buiten Amsterdam, dan in Amsterdam middelen voor dit project gevonden zullen worden.

Op basis van de dekking die in januari is gerealiseerd zullen wij ons activiteitenplan verder aanpassen. Op basis van de dekking kijken wij hoeveel en welke van de bovenstaande projecten doorgaan kunnen vinden. Waarbij wij ook kijken voor welke projecten er nog kansen liggen voor extra financiering elders.

Zoals is te zien is met name de Special Edition Utopia een groot project, dit omvat dan ook het volledige ontwikkelen en uitvoeren van het project. Inclusief de voorstelling die door YoungGangsters wordt gemaakt en de educatie die wordt ontwikkeld voor het vervolg op de scholen.

Gekleurd verleden is een project dat in 2018 tot een voorstelling zal leiden. Maar in het komend jaar zullen de eerste activiteiten al uitgevoerd worden, waaronder een deel van het schrijfproces met de jongeren. Vandaar dat er op deze begroting een eerste bedrag is opgenomen voor het project.

In 2017 zullen wij meer tijd investeren in het ontwikkelen van nieuwe Special Editions voor de komende jaren, hiervoor is al specifieke dekking gevonden bij het BankGiro Loterij Fonds.

De huisvesting en facilitaire kosten zijn gebaseerd op onze huidige situatie in Amsterdam Oost, in ons eigen prachtige kantoor. Echter is dat voor 2017 één van de strategische keuzes die genomen dient te worden. In hoeverre Studio 52nd 2.0 nog een dergelijk eigen pand nodig heeft. Wellicht zoeken wij er een tweede huurder bij om de kosten te drukken. Of gaan wij zelf juist op zoek naar een flexibele oplossing bij één van onze partners, om zo de kosten te drukken maar ook in een andere inspirerende omgeving te komen die past bij onze nieuwe focus en ambities.

Dekkingsplan

		Toegezegd	Aanvragen
Stadsdeel Oost	Periodieke subsidie Jeugd		€ 105.000
Stadsdeel Oost	Periodieke subsidie Culturele Voorzieningen		€ 9.000
BankGiro Loterij Fonds	Special Editions	€ 20.000	
BJA-COW	Jaarplan Studio 52nd 2.0		€ 40.000
Fonds 21	Special Edition Utopia		€ 22.500
VSBfonds	Special Edition Utopia		€ 20.000
AMVJ Fonds	Special Edition Utopia		€ 10.000
AFK	Special Edition Utopia		€ 15.000
Stichting Leeuwenstein	Special Edition Utopia		€ 15.000
Crowdfunding	Donateurs, sponsors, kaartverkoop		€ 10.000
Totaal		€ 20.000	€ 246.500

Toelichting dekkingsplan

Bovenstaande overzicht laat zien dat de dekking van onze begroting haalbaar is en dat alle aanvragen hiervoor nu in behandeling zijn. Het laat ook zien dat de meeste van deze aanvragen betrekking hebben op onze Special Edition projecten. Zowel de lopende projecten als de toekomstige.

De aanvragen bij het Stadsdeel en BJA-COW zijn beide gericht op al onze activiteiten in Amsterdam. Specifieke fondsen vinden voor onze projecten in Oost alleen lukt ons bijna niet meer, zoals wij ook in 2016 wel hebben gemerkt.

Met een nieuwe strategie en vers bloed in de organisatie gaan wij in 2017 wel op zoek naar nieuwe bronnen en kansen. Maar de kans is groot dat we die eerder voor de Special Editions en de Special Edition Lights zullen vinden. Omdat we daarmee op nieuwe plekken komen, landelijke fondsen kunnen aanvragen en ook op plekken komen waar er mogelijk sponsors te vinden zijn.

Bijlagen

Playmaking

POEP: (geïrriteerd)

Waarom ben ik niet doorgetrokken?

Ik had nog wel afgesproken met scheet en pies om alles vies te maken in de straten en in de huizen van iedereen.

ZEEP: (als iemand die heel netjes is)

Is er alweer niet doorgetrokken?

Pfffff kinderen. Die spoelen ook nooit. Nou dan zal ik het maar schoonmaken.

(geschreven door Deraicho, 9 jaar, voor de voorstelling 'IEEEEEWWWW')

Dit programma is het eerste dat kinderen uit Amsterdam Oost kunnen volgen. Dit is hun kennismaking met theater en met Studio52nd. Hier wordt het fundament van onze relatie met de kids en hun omgeving gelegd. Daarom besteden wij in dit programma heel veel in het contact met ouders, verzorgers en leerkrachten.

Bij Playmaking schrijven de 52nd-kids zelf een toneelstuk. Ze ontdekken en volgen hun eigen fantasie. Ze bedenken welke personages aan het woord komen en wat er gebeurt. Het is hun fantasie, hun verhaal. Vanuit hun inspiratie zoeken zij naar wat hen raakt, waar ze bang voor zijn, waar ze van houden, wat hun diepste wensen zijn. Deze gevoelens zetten zij om in tekst. Zij leren dat zij de god zijn in hun eigen theaterwereld.

De Amerikaan Daniel Judah Sklar ontwikkelde deze methodiek voor kinderen, waarbij zij door middel van een aantal simpele tools en een heldere structuur leren hun inspiratie om te zetten in een theatertekst. De afgelopen jaren hebben wij in samenwerking met hem de methodiek verder doorontwikkeld, wat heeft geleid tot een nieuw werkboek dat internationaal ingezet kan worden en ook door hem verspreid.

Taalvaardigheid en schrijfvaardigheid ontwikkelen zich op een speelse manier. De kinderen vergroten hun actieve woordenschat en uitdrukkingsvaardigheden en ze leren een tekst op te bouwen. Daarbij is het een bijzondere methode om hen te leren zichzelf uit te drukken in een kunstvorm, in dit geval een eigen toneelstuk.

‘Wat is een toneelstuk?’ met deze vraag starten de kinderen. Vervolgens leren zij in heldere stappen om hun ideeën en inspiratie om te zetten in personages, dialoog en plot. Hoe komen personages met elkaar in conflict en hoe verwoord je emoties in een monoloog? Hoe maak je daarmee een lied of rap?

De stukken worden niet alleen aan de schrijftafel gemaakt, maar ook toneelwerkvormen en –spellen worden ingezet. Die gebruiken wij ook om onderling gedrag te bespreken of beïnvloeden. Daarnaast leren ze in de lessen om te luisteren naar elkaar en te reageren op de teksten van de anderen.

Omdat de kids individueel schrijven hebben ook persoonlijke aandacht en ondersteuning nodig. Dit krijgen ze van een volwassen buddy. Deze is er niet om de teksten beter te maken, maar die stimuleert de jonge schrijver om in hun eigen woorden zijn of haar gedachtekronkels op papier te zetten. Dit doet de buddy door open vragen te stellen. Bovendien geven wij de kids op deze manier een positieve ervaring met een volwassen begeleider.

De kracht van de teksten zit in de bijzondere wendingen en de soms ongewone woordkeuze. Daardoor ontstaan poëtische zinnen zoals 'Ik ga een leger opstichten!' of 'We moeten ongeheim zijn tegen elkaar'. Het is de taak van de buddy om de dramaturgische lijn in de gaten te houden en de kinderen te stimuleren als ze vastlopen.

De cursus bestaat uit 10 lessen na school. Tegen het einde van de cursus is er een ouderavond waarop er iets kleins uit het proces gepresenteerd wordt. Om zo hun band met het project en met ons te versterken. Om diezelfde reden is er veel contact met de ouders en gaan wij in het project regelmatig bij hen langs.

Na lessen worden de kids meegenomen voor een weekend buiten de stad. Dan schrijven ze een nieuw toneelstuk. Dat stuk wordt opgevoerd. De kids worden even uit hun routine gehaald door hen naar een plek bij het bos te brengen. De omgeving biedt inspiratie en een verandering in het groepsproces.

Zij schrijven de individuele stukken binnen een gezamenlijk thema, zodat de verschillende toneelstukken nog enigszins bij elkaar aansluiten. Dit biedt meteen een ingang om met de kids een persoonlijke verdiepingsslag te maken. Zo spraken buddy's en kids over hun passies en verborgen talenten voor de voorstelling 'Uitblinkers en doorbijters' en bedacht Hamza een bal met schopziekte omdat hij zelf van voetbal houdt.

Zo'n persoonlijk startpunt is ideaal voor het schrijven. De kids gaan geen autobiografische teksten schrijven, noch is het schrijven als therapie bedoeld. Wij leren hen dat een verhaal waar iets in van jezelf in te zien is het publiek raakt en zorgt voor een groots applaus.

In de Playmaking leren zij om trots te zijn. Zij ontdekken dat ze kunnen schrijven. En dat wat ze schrijven goed is, dat het grappig, confronterend, serieus, echt, rauw, realistisch, absurd of meeslepend is. Als hun 'eigenheid' op een podium wordt gezet waar het bewonderd en bejubeld wordt door een groot publiek geef je de kinderen iets onvergetelijks mee. Zelf zitten zij op het podium in de spotlights te kijken naar hun eigen toneelstuk en nemen het applaus in ontvangst. Na de voorstelling krijgt het publiek de kans om de kinderen om een handtekening te vragen in een speciale signeersessie.

De jonge schrijvers worden serieus genomen. Dat is te zien aan de opvoering in het theater met professionele acteurs, regisseurs, decorontwerpers, kostuumontwerpers, muzikanten en technici. De meesten van hen doen op vrijwillige basis mee. Zowel de vrijwilligers als de betaalde krachten krijgen de opdracht en uitdaging mee om de bedoeling van de jonge schrijver serieus te nemen en zo mooi mogelijk vorm te geven.

In 2017 is het streven om 24 nieuwe kids uit Amsterdam Oost te laten instromen in drie projecten. Rondom de voorstellingen zullen in totaal nog 10 tot 15 kinderen meedelen in het succes via de 52nd Academie. Zij zullen een stage te lopen, bij bijvoorbeeld de techniek, decor, gastvrouw of gastheer of zelfs co-presentatie.

Ruim 800 bezoekers verwachten wij bij dit programma, waaronder ongeveer 400 kinderen via school. Het merendeel van het publiek zal uit Oost komen, hoewel er ook steeds meer publiek vanuit heel Amsterdam naar de voorstelling komt. Dit komt onder meer door onze groeiende bekendheid door onze andere projecten en de mond op mond reclame over onze eerdere voorstellingen.

Één-op-één

“Dit vind ik te gek, om met kinderen die misschien nog wel bijna niets van theater weten, om die te helpen, zodat ze een beetje openbreken en zien dat ze mogen spelen en dat alles kan en dat de wereld nog helemaal aan hun voeten ligt.”

(Margreet Boersbroek in een interview over de Één-op-één waarin zij met Fatima samen acteerde)

Voor dit project worden de kids uitgenodigd die het eerste project hebben afgerond. Ook nu wordt niet geselecteerd op talent, maar op motivatie. Zo is er een uitgebreid gesprek met het kind en ouders.

In de Één-op-één leren onze kids om hun eerdere ervaring in te zetten bij het zelf spelen in een echt theater. Dit is hun eerste ervaring als acteur voor een groot publiek in het theater. Zij krijgen hiervoor een professionele tegenspeler ‘cadeau’. Bij deze samenwerking wordt gekeken naar de beste combinatie tussen kind en professional. Samen presenteren zij een stuk waarin alles in dienst staat om het kind boven zichzelf te laten uitstijgen in de spotlights. Dit stuk is geschreven door een professionele schrijver die in gesprek gaat met het kind en de acteur, alsof het zijn opdrachtgevers zijn.

Tijdens een etentje ontmoeten de kinderen en de professionals elkaar. Samen met een acteur en schrijver bedenken zij een ruwe schets voor een toneelstuk. Hierin wordt het kind niet geremd. Zo kan er een stuk ontstaan waarin de personages een ‘lok-oma’ of een ‘brein van de slimste koning ter wereld’ is. De schrijver krijgt ook speciale opdrachten mee van het kind en de acteur, bijvoorbeeld om een rap of dans in het stuk te verwerken. Het is aan de schrijver om de eigenheid van het kind om te zetten in een personage en tekst waarmee het schitteren op het podium.

De acteurs zijn naast coach en tegenspeler, ook rolmodel. De kids kijken tegen hen op. Het spelen met een ‘echte acteur’, is het spannendste en aantrekkelijkste van dit project. Het didactische onderdeel van de repetities is de grootste uitdaging voor de acteurs. Zij worden hierin ondersteund door onze theaterdocenten.

Op 4 dagen in een schoolvakantie werken de kids en acteurs intensief samen op een locatie buiten Amsterdam. Dagelijks rijden wij met hen daar heen. Voor het proces is dat heel belangrijk. Even in een stolp zonder vriendjes of ouders. Het zorgt het ervoor dat ze meegaan in het moment en in het groepsproces. Daarbij gunnen wij hen even een andere omgeving waar ze nieuwe dingen zien, leren en prestaties neerzetten die ze van zichzelf niet hadden verwacht.

De duo’s worden ondersteund door onze docenten, de regisseur en muzikanten. In klassikale momenten wordt gewerkt aan het onderling vertrouwen, respect en het presenteren voor een publiek.

De acteurs zijn in staat om de kinderen in tegenspel te geven wat ze nodig hebben. Op die manier zijn zij enerzijds een voorbeeld, anderzijds voelen zij aan wat een scène nodig heeft. De acteur kan ook trucs delen. Hoe moet je bijvoorbeeld omgaan met de zenuwen? Tegelijk leren de kids de verantwoordelijkheid te nemen voor hun deel van de presentatie.

De stukken worden uitgevoerd in het theater, waar de kinderen de sterren van de avond zijn. Dat wordt benadrukt door een speciale première, waarbij zij over de ‘rode loper’ het theater betreden. Als jonge Brad Pitjes en Angelina Jolietjes worden zij ontvangen door het publiek die om handtekeningen schreeuwen en op de foto willen en natuurlijk zijn er nog de journalisten, al dan niet gespeelde, die op de loper interviews willen.

Voor een beginnende speler is het prettig om met een ervaren iemand te spelen, zeker als diegene alles in dienst stelt om jou er mooi uit te laten komen. Dat maakt het project bijzonder. Het publiek krijgt een kind te zien dat straalt in een op maat gemaakt stuk. Het brengt de kunstvorm theater ook dichterbij het publiek, door een kind uit de buurt te zien spelen met een acteur die je misschien wel van tv kent. Ditzelfde geldt natuurlijk voor de kinderen die op het podium staan, zij zullen daarna anders tegen theater aankijken.

Het niveau van het spel en de tekst van de scènes wordt gegarandeerd door de samenwerking met professionals. Hierdoor kunnen we de kinderen gegarandeerd een succeservaring geven. En positief effect heeft op hun zelfvertrouwen. Zoals Elize het verwoordde in de auto op weg naar haar première: 'Ik heb het meeste zin in het moment dat het spelen klaar is, maar dat ik nog op het toneel sta, dan ben ik klaar met het spelen en krijg ik applaus. Dan weet ik dat ik het goed heb gedaan.'

Het Één-op-één-project staat gepland in een vakantie. Dit project is heel geschikt voor stageplekken binnen de 52nd Academie, zowel in de repetitieweek en rond de voorstelling. In het theater delen de stage kinderen in de roem en applaus van de jonge acteurs op het podium. Wij verwachten dat zeker 300 mensen deze kinderen een oorverdovend applaus zullen geven voor hun schitteren op het toneel.

Sociale Ondersteuning

Binnen Studio 52nd brengen de kinderen het merendeel van hun tijd door in de theaterprojecten, dit zijn immers de kernprojecten van de stichting. In deze projecten werken de kinderen altijd 1-op-1 samen met volwassen vrijwilligers, onder begeleiding van 2 docenten. In groepjes van maximaal 10 kinderen. Hier ligt dus voor ons de kans om onze kinderen heel goed te leren kennen. Maar tegelijk zijn er in elk project ook didactische en artistieke doelen die de docenten moeten behalen. Dus is er niet genoeg tijd en ruimte om op de situatie van elk kind in te gaan.

Voorheen werden daarom aan het eind van een project wat bevindingen door de docenten doorgegeven aan de coördinator van het Sociale Programma, zodat daarna één van de sociale instrumenten ingezet kon worden voor die kinderen waar we ons zorgen om maken, of waarbij wij een potentieel zagen die niet waar wordt gemaakt.

In de praktijk betekent dat bijvoorbeeld dat een kind pas 4 of 5 maanden na de allereerste les in kan stromen in het Sociale Programma en onder de aandacht komt van de coördinator. In 2014 hebben wij gemerkt dat dat te laat is. Te laat omdat we in die eerste maanden al de kans hebben om heel veel informatie over de kinderen te verzamelen. En bij één jongen hebben wij gemerkt dat er soms geen kans meer is na een eerste project, als er echt iets aan de hand is.

Laten we hem voor het gemak Harry noemen, hij viel niet heel erg op in de lessen, was zeer enthousiast en had een rijke fantasie. Aan de ene kant een ideaal kind voor een theaterproject, aan de andere kant net iets te stil. In het laatste weekend van het project kreeg hij bij toeval een andere vrijwilliger als buddy, één van onze meest ervaren vrijwilligers. Bij haar voelde hij zich zo veilig dat hij iets over thuis vertelde, waardoor een aantal alarmbellen bij ons afgingen. Duidelijk een jongen om verder te ondersteunen binnen het Sociale Programma.

Wat Harry thuis heeft verteld hier over weten wij niet, maar wij weten wel dat hij daarna niet meer mocht komen, zelfs niet om naar de voorstelling van zijn eigen toneelstuk te komen kijken. Alles hebben wij geprobeerd om een moment of excuus te verzinnen om onze coördinator een 1-op-1 moment met Harry te bezorgen, maar moeder stond dat niet toe. Mede omdat zij in die periode verhuisden konden wij nergens meer naar toe. We hebben daarna nog een paar pogingen gedaan, uitgenodigd voor een stage bijvoorbeeld, maar weer kregen wij geen toegang.

Daarom willen wij voortaan voor de coördinator de ruimte creëren om ook in de theaterprojecten een vinger aan de pols te houden. Door met de docenten te overleggen, een les mee te maken en vooral door een dossier of profiel per kind aan te leggen. De vragen die hiervoor beantwoord moeten worden geeft zij mee aan iedereen die betrokken zijn met de kinderen en de ouders. Zodat er vanaf het eerste gesprek over de deelname van de kinderen, een gesprek bij de ouders thuis, al informatie wordt ingewonnen voor het Sociale Programma. Hoe ziet het gezin er uit? Zijn zij de taal machtig? Hoe wonen zij?

Maar ook vragen die de buddy's leren om anders naar het kind te kijken. Allemaal heel pragmatisch en subtiel, maar wel zeer waardevol voor onze verdere toekomst met een kind, zowel in de volgende theaterprojecten die een kind gaat doen en voor de andere onderdelen van het Sociale Programma.

In elk volgend theaterprogramma kan de coördinator dan vanuit de dossiers de docenten adviseren over de kinderen in dat project en daarbij helpen in de keuze van het soort buddy's voor deze kinderen. En ook weer de docenten en vrijwilligers vragen om op bepaalde dingen te letten en deze met de coördinator te delen. In de vervolg projecten zal dit minder tijd vragen dan in het eerste project, omdat we al verder zijn in onze relatie met zo'n kind.

Het streven is dat wij daarmee al onze kinderen goed leren kennen en alle signalen van hen kunnen opvangen, in plaats van alleen die kinderen die meteen al de duidelijkste signalen afgeven.

In onze Special Editions, waarin wij werken met bijzondere doelgroepen, zoals bijvoorbeeld jongeren in een jeugdgevangenis of kinderen in de pleegzorg is deze ondersteuning ook heel belangrijk gebleken. De docenten hebben in deze projecten hun handen al meer dan vol om het theaterproject zelf succesvol te laten verlopen. Het advies, intervisie en ondersteuning van de coördinator zal hen helpen om de lessen beter te laten verlopen, terwijl wij tegelijk meer voor de kinderen en jongeren kunnen betekenen die aan het project meedoen.

Daarmee is deze Sociale Ondersteuning voor ons een logische volgende stap in het Sociale Programma en een heel belangrijke stap binnen onze gehele organisatie, omdat het gaat om een verdere integratie van het sociale en maatschappelijke aspect van ons werk met de artistieke en theatrale kans van Studio 52nd.

Spreekuur

Binnen het Sociale Programma is er de afgelopen jaren gewerkt met een spreekuur voor de kinderen. Waarbij er bij ons op kantoor de ruimte en tijd was voor kids om even langs te komen voor een kopje thee en een gesprek. Dat kon over van alles zijn, over goed nieuws, maar ook over problemen. Naast een luisterend oor boden wij de kids een ingang tot ons Sociaal Programma. Vanuit het spreekuur stroomden kinderen door in de 52nd Academie of naar de Smarthy's.

Wij zijn nog steeds aan het experimenteren met de vorm. In 2014 was er elke week tijd gereserveerd. Hierdoor was er letterlijk een spreekuur, waarbij de coördinator van het Sociale Programma klaar zat voor kinderen die langs wilden komen. Of kinderen waarmee een afspraak was gemaakt. Dit heeft enkele bijzondere gesprekken met kinderen opgeleverd, maar wel te weinig. Kinderen blijken er niet zo makkelijk vanuit zichzelf op af te komen.

Deels omdat het spreekuur op ons kantoor is, maar onze lessen niet, het kantoor is daardoor geen 'thuis' voor de kinderen. Op onze oude locatie hadden we de lesruimte en het kantoor bij elkaar en kwamen de kids veel vaker even langs. Sommigen spraken zelfs na school met elkaar af bij ons.

Nu zorgen wij wel dat de kinderen binnen elk theaterproject wel een les bij ons op kantoor komen, waarbij we ze ook letterlijk leren hoe de deurbel werkt. Maar toch is de drempel groter dan voorheen. Net na een theaterproject komen ze dan nog wel langs, maar snel daarna verwatert dat ook weer. Wat ook niet zo vreemd is. Onze kinderen hebben het erg druk, of hebben veel aan hun hoofd, dus ons kantoor is niet altijd 'top of mind'. Verder leven de kids erg in het nu, dus als zij op zondag iets meemaken denken ze er niet zo snel aan dat ze dat op woensdag in het Spreekuur kunnen komen bespreken. Daarmee zat er in onze opzet iets fundamenteels nog niet goed.

De opzet was hiermee heel aanbod gericht. Wij bieden op een vast moment het Spreekuur aan, met één vast persoon en het kind zou zich daar naar moeten voegen en dat moeten onthouden. De uitdaging ligt er nu om het idee van het Spreekuur te behouden, maar vraag gericht vorm te geven. Waarin de kinderen, op het moment dat zij iets willen delen met ons, contact kunnen opnemen, waarna wij met hen een afspraak maken voor het Spreekuur.

Over het vormgeven van het spreekuur zijn wij in overleg met de kinderen. Zij willen daarbij graag de social media inzetten. Juist via snapchat en instagram contact met ons opnemen om dingen te delen. Iets waarmee wij in 2016 hebben geëxperimenteerd. En dat in 2017 verder zullen doen. Waar de drempel van ons kantoor soms te hoog blijkt te zijn, is die in de social media weer te laag, waardoor wij meer berichtjes krijgen dan wij aankunnen en vele berichtjes ook niet heel relevant zijn. Hierin zoeken wij dus nog een balans.

52nd Academie

*'Het leukste vond ik de trampoline en dat ik de kleuren uit mocht zoeken voor de lampen.
Het raarste vond ik bij de kleuren dat je als je een blauw filter ervoor doet wit licht krijgt.'*

Leila over haar techniek-stage, die zij bij de Academie had gelopen

Naast de theaterprogramma's bieden wij ook andere uitdagingen aan waarmee de kids zich kunnen blijven ontwikkelen. De 52nd Academie biedt hen de kans om een stage-opdracht vervullen rond een voorstelling of in de organisatie, als assistent van de technicus, de decorontwerper, de regisseur, de kostuumontwerper of van de directie. En bij bijzondere gelegenheden als ambassadeur van Studio 52nd of als Kinderraad van Advies. Daarnaast zijn afgelopen jaren de eerste schetsen van een Studio 52nd-theaterkrant gemaakt. Dit willen wij professionaliseren dit jaar.

De kids solliciteren met een echte brief aan de sollicitatiecommissie, hierdoor worden de plekken zeer gewild en exclusief. Natuurlijk krijgen zij hulp bij het maken van hun eerste sollicitatiebrief. De geselecteerde kids zijn heel trots en hun ouders zien het ook als een bijzondere prestatie.

Een ander voordeel is dat er op deze manier in de theaterprojecten meer kids worden betrokken en een succeservaring opdoen. Er zijn er per project zo'n 3 tot 5 kinderen extra die meedoen. Zonder dat het extra investeringen vraagt in het project, er is alleen een investering nodig in de coördinatie van de 52nd Academie.

In de stage worden hoge eisen gesteld qua inzet, gedrag en concentratie. Hierop worden de kids voorbereid en begeleid door de coördinator van de Academie. Per kind worden individuele doelen vastgesteld en na afloop geëvalueerd, met herkansingsopdrachten waar nodig. Na afronding is er een certificaat, en de titel 52nd Academicus. Voor sommige ouders is dit een concreter en tastbaarder resultaat dan een theatervoorstelling.

Met deze stages geven wij de kinderen een ervaring die zij mee kunnen nemen in hun verdere opleiding. In 2017 zullen zo'n 20 kinderen een stage doorlopen. In het opstellen van de stage-opdrachten wordt altijd gekeken of het succes te garanderen is. Een kind zal niet worden meegenomen naar een sponsoroverleg waar nog geen voorwerk voor is gedaan, maar misschien wel naar het feestelijke tekenen van een overeenkomst.

De afgelopen jaren hebben wij ook Academici gehad die met ons een eenmalige bijzondere uitvoering verzorgden. Bijvoorbeeld bij het afscheid van wethouder Thesingh in 2014, of in 2015 bij de open dag rond de Batjanstraat. Hierbij waren zij ambassadeurs van Studio 52nd.

Rond de voorstellingen levert de aanwezigheid van de 52nd Academici meer zichtbaarheid op van de rol van kinderen in onze projecten. Naast de kids op het podium lopen deze stagiaires rond tijdens de avond en zijn aanspreekbaar voor het publiek. Sommigen zijn dan ook als stage-opdracht gastheer of gastvrouw.

Smartbuddy's

'Ik vind het jammer dat dit de laatste dag naar de boerderij is, maar wat ik het ergste vind is dat ik mijn actrice niet meer zal zien na de voorstelling'

Maroua over haar buddy en tegenspeelster

In 2013 is het Smartbuddy-project gestart. Waarin wij een aantal kinderen en hun buddy's de kans geven om hun onderlinge relatie vast te houden na afronding van het theaterproject. Dit vervolg bieden wij niet aan iedereen aan, maar is bedoeld voor die kinderen waar wij extra aandacht in willen investeren, dat kan om verschillende redenen zijn. De buddy's zijn rolmodellen voor het kind, het zijn volwassen maatjes waarmee zij regelmatig afspreken en leuke dingen doen. Het belangrijkste is dat er een extra volwassene is waarbij zij altijd terecht kunnen, van wie zij veel aandacht krijgen en aan wie zij allerlei vragen kunnen stellen.

Wij stimuleren de buddy's om de kinderen te laten dromen en hen te helpen dat te vertalen naar hun keuzes. Zo zien kinderen niet meteen de connectie tussen de droom om piloot te worden en het belang om Engels te leren, een buddy kan dit samen met hen onderzoeken. Op speelse wijze heeft het project op die manier een educatief doel, waarbij we de duo's stimuleren om naar musea te gaan, voorstellingen te gaan bekijken of op onderzoek te gaan in de dierentuin.

Daarmee verwachten wij positief effect op het schoolwerk van het kind, niet door huiswerkbegeleiding te geven, daar zijn genoeg andere projecten voor, maar wel doordat de buddy helpt om het kind te motiveren en alternatieve leuke educatieve uitstapjes te verzinnen. Maar dit educatieve doel is niet het enige doel.

Het eerder benoemde sociale doel is minsten zo belangrijk en is meer de impact van de relatie tussen buddy en kind. Door samen te werken en op pad te gaan ontstaat de band, het vertrouwen en de momenten waarop het kind het gesprek kan aangaan over dingen die er spelen, thuis, op school of in de buurt.

In dit traject worden de buddy's intensief begeleiding. Gaandeweg leren zij de kinderen steeds beter kennen en komen ze meer te weten komen over hun thuissituatie, hun achtergronden, hun problemen en hun dromen. Dit kan veel zijn voor een vrijwilliger om mee om te gaan. Daarom staan wij klaar om hen te ondersteunen waar nodig. In sommige gevallen kan dat zelf betekenen dat wij externe partijen moeten raadplegen of inschakelen die ons kunnen helpen met dat kind of met de familie van het kind.

In voorgaande jaren is geëxperimenteerd met dit project en door het Skanfonds is hier in 2014 in geïnvesteerd. Een aantal kinderen hebben educatieve activiteiten gedaan met volwassenen. Dit was in het kader van spreekbeurten en verslagen die voor school gemaakt moesten worden. Niet alleen leverde dat goede resultaten op school op, maar ook waren er bijzondere momenten van contact tussen de kinderen en buddy's waarbij de kinderen veel meer van zichzelf hebben laten zien. In 2017 zullen wij 5 nieuwe duo's kunnen opstarten en ondersteunen.

Begin van een acteeries in de sportzaal van De Hartelborgt.

Acteren achter tralies

Studio 52nd deed eerder al projecten waarin pleegkinderen en kansarme jongeren hun artistieke gaven toonden. In Spijkenisse ging de groep aan de slag met jonge gedetineerden. 'Spannender kan het niet worden.'

REPORTAGE **Rob Pietersen**

Al die dikke deuren. Struk voor stuk op slot. Die benauwende, doodsde lucht. Het went nooit. Alexander de Vree, regisseur van Maas theater en dans, komt al een paar maanden regelmatig in De Hartelborgt in Spijkenisse. Hoge muren, prikkeldraad, camera's, beveiligers, kil beton. Het mag geen jeugd-gevangenis meer heten: dit is een justitiële jeugdinstelling (JJI). De Vree schudt het hoofd: "Het went nooit."

Probeer maar eens te dromen in het strakke regime van slot en grendel. Probeer eens out of the box te denken, als je in een cel opgroeit. Maar juist dat is de opdracht die De Vree heeft meegekregen in het project 'HB extra hard'. In april zijn de voorstellingen en omdat de auteurs en acteurs vastzitten – 'tijdelijk uit de maatschappij geplaatst' – worden die opgevoerd in De Hartelborgt zelf. Het publiek: schoolkinderen. "Als hier straks schoolklassen komen: dat zal indruk maken op de kinderen", zegt De Vree.

Het toneelproject 'HB extra hard' is een initiatief van Studio 52nd, een Amsterdamse stichting die jongeren uit kansarme situaties een podium geeft om samen met professionals artistiek vorm te geven aan hun toekomstplannen en dromen. Voor het project in Spijkenisse wordt samengewerkt met het Rotterdamse Maas theater en dans.

"We hebben eerder soortgelijke projecten gedaan met pleegkinderen en jongeren in een gesloten behandelcentrum", zegt Fanneke Verhallen, artistiek leider van Studio 52nd. "Dat was ook bijzonder. Maar veel spannender dan dit kan het niet worden."

Schrijven

Het is half december, de laatste dag dat Verhallen de 'baas' van het project is. Vandaag wordt het schrijven van de teksten afgerond. Verhallen kijkt naar de tafeltjes, waar acht jongemannen met ieder hun eigen 'schrijfbuddy' zitten te brainstormen. Het is rumoerig, maar er lijkt ook orde in de chaos. Dit zijn geen stilzitters. Van huis uit geen poëten. Dit zijn jongens van de straat. Van straat geplukt. Vastgezet.

De Hartelborgt is één van de negen JJI's in Nederland. De locatie in Spijkenisse is met 115

plekken de grootste. JJI's hebben een dubbele taak: het garanderen van veiligheid van de maatschappij (door jongeren op te sluiten), maar ook het voorbereiden van die jongeren op een succesvolle terugkeer in het leven 'buiten'. Naast dat vastzitten, de straf, is er een dagprogramma met aandacht voor (her)opvoeden, zorg, behandeling en onderwijs.

In De Hartelborgt zitten vooral oudere jongeren, tussen 17 en 25 jaar. Zij kregen allemaal een uitnodiging mee te doen aan het toneelproject. Alleen jongeren die zich negatief gedragen in de groep zijn uitgesloten. En het kan natuurlijk niet zo zijn dat je gisteren een oud omaatje hebt beroofd en vandaag leuk aan een gezellig project meedoet.

Doodslag

De jongens die zich vandaag over de teksten buigen, punten en komma's zetten of zinnestokken rappen, hebben geen kinderachtige kerfstok. Hun delicten variëren van meerdere inbraken tot (medeplichtigheid aan) beroving met geweld. Maar ook doodslag en (betrokkenheid bij) moord.

"We doen dit zodat die jongeren een andere kant van zichzelf zien en kunnen laten zien", zegt Verhallen. "Het gaat er nu even niet om wat ze gedaan hebben. Dat weten we niet. Dat willen we ook niet weten. Het gaat erom wie ze zijn, welke dromen ze hebben en welke toe-

Adil, eerste nacht in de cel, monoloog:

De eerste nacht is...
Het is anders.
Bed is hard.
Je hebt je spullen niet.

Er wordt geroepen in de nacht.
Roepen ze mij?
Wie roept er?
Schelden ze op mij?
Moet ik terugroepen?
Ik ben stil.

Wat gaat er morgen gebeuren?
Ik ben bang.

Acteur José Montoya doet het voor, geflankeerd door twee studenten van theaterschool Hofplein. FOTO'S WERRY CRONE

'Vandaag wordt de vacature bovenaan de apenrots ingevuld'

komst zij voor zich zien wanneer ze De Hartelborgt verlaten."

Schrijfbuddy Erik Willems vormt een koppel met Enrico, één van de schrijftalenten in de groep. De 18-jarige Enrico is in een werkoverleg van de vrijwilligers van Studio 52nd 'de Spanjaard' gedoopt. "Enrico's vader komt van de Canarische Eilanden. Hij kent zijn vader niet, hij is zelf nog nooit in Spanje geweest. Toch voelt hij zich Spanjaard. Daar wil hij straks naar terug, daar ligt zijn toekomst. Het is mooi hoe hij zijn dromen deelt, hoe hij dat voor zich ziet, zich ermee identificeert, het idealiseert. Er zit zoveel materiaal in die jongen. Hij is achttien jaar en heeft al zoveel meegemaakt. En hij zit al zo lang opgesloten. Als je dat hoort ... Je zou bijna vergeten dat hij eigenlijk nog een heel leven voor zich heeft."

"Ik schrik regelmatig van de hardheid van deze jongens. Maar ik geniet ook van hun puurheid", zegt De Vree.

"Die jongens zijn hier nu zo relaxed. Ze voelen dat er iemand naast hen zit die echt naar ze luistert, die honderd procent oprechte aandacht heeft", aldus Verhallen. "Er is vertrouwen. Dit raakt me."

Dat klopt, zegt Marciano (22) die al jaren vast zit. "Ik voel me in dit project weer even vrij." "Hier moeten ze een schil, hun masker afdoen. Ze leren op een andere manier naar zichzelf te kijken, na te denken over hun handelen, hun gevoelens. Ze kunnen niet stoor blijven. Dat is mooi", zegt Sabine Schouten projectcoördinator van De Hartelborgt.

Projecten die groei en ontwikkeling tot gevolg hebben, die uitdagen: naar dat soort projecten zoekt ze. Geen projecten om die jongens

enkel een leuke tijd te bezorgen. "Binnen de muren van de instelling zoeken we altijd naar de balans. We houden rekening met de gevoelens van slachtoffers, maar ook met onze opdracht ervoor te zorgen dat deze jongens hier beter uitkomen."

Voor de ene helft van de samenleving kan het niet hard genoeg, en is de gang van zaken in een jeuginrichting een softe bedoeening, weet Angelique Koevoets, JJI-sectordirecteur. "En de andere helft zegt: maar het zijn jongeren, kinderen soms nog. Laten we op zijn minst zorgen dat ze de kans krijgen om het als jongvolwassen wel goed te doen. Als ik moet uitleggen waarom we te werk gaan zoals we te werk gaan, dan zeg ik altijd: het helpt niet alleen maar strenger te straffen. Leedtoevoeging draagt niets bij, behalve het risico dat een jongere extra traumatiseert. Daar wordt niemand beter van."

Acteurs

Het is een maand later, medio januari. Nu het schrijfproces is afgerond, is het de tijd voor de acteurs. Vanaf vandaag zijn de mensen van Maas de baas.

Een groep van twintig geïnteresseerde jongens heeft zich aangemeld voor acteerles 1 in de sportzaal van De Hartelborgt. Het is altijd afwachten hoeveel er daadwerkelijk komen. Niet dat ze ver weg kunnen zijn, of verdwaald. Maar soms moeten ze voor straf op hun kamer blijven, hebben ze therapie, een gesprek met hun advocaat, of gewoon geen zin.

Tarik (19) meldt zich als eerste. Hij heeft niet meegedaan aan het schrijven. Dat is niets voor hem, zegt hij. "Maar ik ben de grappenmaker van de groep. Logisch dat ik hier nu wel sta. Ik wil serieus kijken of ik dit leuk vind." En ja... Hij heeft toneelervaring, van 'een leven geleiden', de musical van groep 8.

Regisseur De Vree en de professionele acteurs José Montoya en Claudio Magaña Torres gaan vanaf nu wekelijks een uur acteerlessen geven. Ze worden geassisteerd door drie studenten van de mbo theaterschool Hofplein Rotterdam.

"Eens kijken wat voor vlees we in de kuip hebben", heeft Magaña Torres vlak voor de les gezegd. "We gaan die jongens uit hun hoofd halen, laten stoppen met piekeren. We moeten ervoor zorgen dat onze les veilig voor ze voelt.

Dat ze zich durven laten zien."

Ze laten zich zien. En horen. Veel van de deelnemers zijn type ruwe bolster, veel decibellen, blanke pit. Machogedrag, spierballentaal. Het is testen. En uitgetest worden.

De spanning is voelbaar, maar ontspannen wordt er ook. Gelachen wordt er zeker. Uitgelachen ook. Maar het lukt de mannen van Maas de jongens van de JJI een uurtje redelijk in toom te houden. "Het is een groepsproces. Dit kun je vergelijken met een apenrots. De jongeren maken onderling uit wie de leider is, wie de macht heeft. Zo'n eerste keer is spannend. Vandaag wordt de vacature bovenaan de apenrots ingevuld", zegt Renée Hulsman van De Hartelborgt.

Magaña Torres leidt de oefeningen theater-sport. Ze moeten elkaars emoties nadoen, be-roepen uitbeelden. Met elkaar samenwerken door in korte tijd, zonder verbaal overleg in een vierkant te staan, de letter A te vormen, of in volgorde te gaan staan, van groot naar klein. Luciano (24), de man met de grootste mond, had zichzelf groter ingeschat maar wordt steeds verder naar achteren geduwd. "Dat komt door je attitude. Je voelt je groot", zo spreekt Magaña Torres hem toe. Er volgt een boodschap: "Je doet je groot voor, je bent een drukke man. Doe eens wat rustiger aan. Druk-

ke mensen overschreeuwen zichzelf zo vaak."

"Ik vroeg me in het begin af: wat doe ik hier? Het is hier koud. Ik vind dit niks. Maar het werd steeds leuker", zegt Younes (20). Niet helemaal woordelijk geciteerd; Younes zegt in elke zin *what the fuck*.

Nog zeven acteerlessen en dan beginnen de repetities. Niet voor alle nu opgekomen jongens zal een hoofdrol weggelegd zijn. Er zullen er nog afvallen. Dat wordt lastig, voorspelt Sabine Schouten, coördinator educatieve en culturele projecten van De Hartelborgt. "Een paar van die jongens zeggen: dit wordt mijn doorbraak."

Educatie

Maas is niet alleen betrokken bij het repeteren, het acteren en de regie, maar verzorgt ook de educatie rond de voorstellingen in april en mei. Elf klassen van drie Rotterdamse scholen zijn hierbij betrokken; die zijn straks het publiek. Vooraf zal op die scholen worden verteld over de jeuginrichting en zijn bewoners. Ze zullen de teksten bekijken, om via de woorden van de gevangenen een beetje te ervaren hoe het is om opgesloten te zitten. "We zoeken altijd naar manieren om de impact van de voorstellingen te verbreden. Een voorbereide klas is meer betrokken en nieuwsgierig", stelt Maas.

Een rond project, zo noemt Schouten het. "De jongens leren van zichzelf en van elkaar. En straks als ze die voorstelling spelen, kan het publiek van hun ervaringen leren."

In de schaduw van 'HB extra hard' is een nieuw, informeel project gestart. De schrijfbuddy's van Studio 52nd zijn klaar met het werk, maar nog niet klaar met de jongens.

Het begon met een spontane actie van Fanneke Verhallen die in december voor 'haar' schrijvers kerstkaarten achterliet: "Wij gaan straks weg. Op vakantie: vrij. Lekker bij opa en oma aan de dis. Zij blijven hier. Opgesloten en alleen. Het is vast een leuke verrassing als ze een kaartje krijgen."

Hulsman: "Er zijn penvrienden nu. Er is een warme band ontstaan. En daarnaast willen sommige jongens hun talent verder ontwikkelen."

(De namen van de jongeren in de inrichting zijn op last van justitie gefingeerd)

Enrico (E) in dialoog met Spanje (S), geboorteland van zijn vader:

- S: Kom naar hier.
- E: Ik kan nog niet.
- S: Waarom niet?
- E: Ik zit nog hier, ik kan niet weg.
- S: Waarom kan je niet weg? Hier schijnt de zon.
- E: Er staat een hek omheen.
- S: Heb je dat hek zelf gebouwd?
- E: Nee.
- S: Waarom ben je dan achter dat hek gaan zitten? Hier schijnt de zon.
- E: Ik ben hier niet gaan zitten. Ik ben hier gezet.
- S: Wie heeft je daar gezet?
- E: Degene met het laatste woord.

Publicatie : AD Rotterdams Dagblad ed. Rotterdam Stad
Datum : 18 apr 2015 Pagina : 50
cm2 : 1.628 Advertentiewaarde : € 17.199,00

Regio : Rotterdam
Frequentie : 6x per week
Oplage : 38.804

TONEEL ACHTER SLOT EN GRENDEL IN HARTELBORGT Muurvast

Hoge muren, prikkeldraad en overal camera's. Het is het levensechte decor van de voorstelling 'HB extra hard'. Jonge gedetineerden in jeugdinrichting de Hartelborgt laten hun wereld achter slot en grendel zien voor een besloten publiek, onder wie scholieren. 'Echt, je wilt hier niet belanden.'

TEKST **BRENDA STOTER** • FOTO'S **JAN DE GROEN**

De stalen deur die op slot ging, de stilte, een schreeuw, het harde bed, vragen die door zijn hoofd spookten. Wat zal er morgen gebeuren? Toen Lorenzo (19) gevraagd werd om zijn mooiste jeugdherinneringen op te schrijven, kwam hij erachter dat hij er bar weinig heeft. Daarom beschreef hij maar een nare herinnering, want daar zijn er genoeg van.

„De eerste keer dat de deur achter me dichtging, dat was echt een klap. Ik voelde een emotie die ik nog nooit eerder gevoeld had. Opeens drong het tot me door: *damn*, ik zit vast,” beschrijft Lorenzo zijn eerste dag in de justitiële jeugdinrichting (JJI) de Hartelborgt, inmiddels twee jaar geleden. Afscheid nemen van vrienden die vrijkomen, met elkaar praten door het doucheputje, je moeder missen, spijt hebben van je daden, peinen over het leven na de jeugdinrichting. Het is dagelijkse kost voor de jongens in de Hartelborgt. De voorstelling 'HB extra hard' geeft een kijkje in hun wereld. Het is een initiatief van Studio 52nd, een stichting die kinderen en jongeren uit kansarme situaties een podium biedt. Voor dit project werken zij samen met de professionals van Maas theater en dans, die betrokken zijn bij het regisseren, acteren en de repetities.

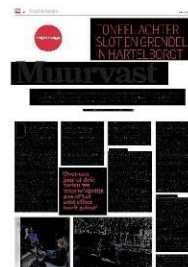
Omdat de jongens vastzitten, vinden de repetities en de opvoeringen in de Hartelborgt zelf plaats. Deze zijn niet toegankelijk voor 'buitenstaanders' - behalve voor geselecteerde schoolklassen en medewerkers - maar voor deze krant werd een uitzondering gemaakt.

Dikke deuren, hoge muren, tralies, jongens die je op de gang 'checken'. Voor Alexander de Vree, regisseur van Maas theater en

dans, was het even wennen. „De eerste, tweede en derde keer dat ik hier kwam had ik een knoop in mijn maag. Ik was nog nooit eerder in een jeugdinrichting geweest. Inmiddels is dat anders. De jongens zijn één op één zo beleefd als wat. Discipline en respect. Ze zeggen ook altijd u.” Het traject begon in de herfstvakantie vorig jaar. Alle negentig jongens - opgedeeld in twaalf groepen en tussen de 16 en 25 jaar - in de Hartelborgt kregen een introductieworkshop. Twintig van hen gaven zich op en gingen samen met schrijfdocenten van Studio 52nd aan de slag met teksten. Sommigen werden wegens negatief gedrag uitgesloten. Anderen kwamen vrij of hadden simpelweg geen zin meer. Hoewel iedereen werd uitgenodigd, werden er ook grenzen gesteld door de Hartelborgt: zij die ernstige agressieproblemen hebben of bij wijze van spreken twee weken geleden nog een gewapende overval hebben gepleegd, mochten niet meedoen.

Machogedrag

Het was voor de jongens niet altijd gemakkelijk om zich bloot te geven in een omgeving die gedomineerd wordt door groepsdruk, machogedrag en waar het vooral niet stoer is om je gevoelens te tonen, geeft groepsleider Annemarie toe. In het begin werd er vooral gestotterd, gegiecheld en af en toe een grote mond gegeven. „Ze waren bang dat de informatie tegen hen gebruikt zou worden in de groep,” zegt ze. „Maar dat was niet zo, want iedereen deelde zijn verhaal, en uiteindelijk werd het een hechte club. Als er eentje een fout maakte, zei de ander 'kom op, je kan het wel.'” Jongeren opsluiten omdat zij een strafbaar feit hebben gepleegd is slechts één taak van de Hartelborgt. Een andere taak is om hen een dusdanig intensieve behandeling te

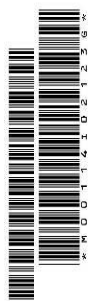
HB Extra Hard - theatervoorstelling geen agenda

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 44.234,00 en oplage 110.050

alleen voor intern/eigen gebruik

▲ De voorstelling 'HB extra hard' wordt in de jeugdinrichting zelf opgevoerd. De personen die herkenbaar op de foto's staan, zijn acteurs van Maas theater en dans. De jongeren die in de Hartelborg verblijven, mochten niet herkenbaar in beeld.

HB Extra Hard - theatervoorstelling geen agenda

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 44.234,00 en oplage 110.050

alleen voor intern/eigen gebruik

alleen voor intern/eigen gebruik

‘Over een jaar of drie weten we waarschijnlijk pas of het echt effect heeft gehad’

‘Het is hier geen hotel of speeltuin.’

Vastzitten is niet tof

◀◀ Repetitie in een van de kamers. ◀ Op de binnenplaats gaat de repetitie verder. Twee acteurs dagen elkaar uit met een (bal)spel. Een paar meter verderop (niet vastgelegd op camera) is een groepje jongens aan het luchten.

HB Extra Hard - theatervoorstelling geen agenda

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 44.234,00 en oplage 110.050

alleen voor intern/eigen gebruik

Trouw WOENSDAG 29 APRIL 2015

Theater in de jeugdgevangenis

Luister naar je ouders, ga geen ketting trekken en sla geen tori's

REPORTAGE Gedetineerde jongens spelen hun leven voor een mavo-klas uit Rotterdam

Marijke de Vries

REDACTIE ONDERWIJS & OPVOEDING

Hun jassen en tassen moeten in een kluisje, en mobieltjes mogen niet mee naar binnen. Klas 2B van de Lucia Petrus Mavo uit Rotterdam is giechelend als de leerlingen een voor een door het detectiepoortje lopen.

De tweedeklassers gaan vandaag naar de toneelvoorstelling 'HB extra hard' van Maas theater en dans en Studio 52nd. Het stuk wordt niet gespeeld in een theater, maar in justitiële jeugdinrichting de Hartelborgt in Spijkenisse, waar een deel van de spelers vastzit. In deze 'jeugdgevangenis' zitten tachtig jongens tussen 17 en 25 jaar vast voor vergrijpen variërend van diefstal (met geweldpleging) tot (poging tot) doodslag.

Een tikje opgewonden lopen de leerlingen door de gangen. Het ruikt er naar gymzaal en ziekenhuis: testosteron vermengd met ontsmettingsmiddel. Hun geklets stukt in de groepsruimte, waar jongens in trainingsbroek en hoody rondhangen. Het zijn acteurs én jongens die in de Hartelborgt hun straf uitzitten. Een schiet een peuk weg. Een ander deelt een duw uit, zijn maat belandt bij een van de leerlingen op schoot. De pubers lachen geschrokken. "Welkom in de Hartelborgt", zegt een speler.

De Hartelborgt heet jeugdinrichting, en de cellen 'kamers', maar het maakt geen verschil: het is er klein, krap en je zit er opgesloten, ervaren de leerlingen tijdens deze locatievoorstelling.

In groepjes mogen ze zo'n 'kamer' in. Achter hen valt de deur in het slot. Op bed ligt een smoezelige bruine deken, de plastic hoes om het matras kraakt als ze gaan zitten. De tieners staren bedrukt naar de muren. Een roffel op de deur: bezoek. Een jongen op Gastra-gympen gaat op het bureautje zitten.

Acteurs in de Hartelborgt. 'Wie eerst doet en dan denkt, komt tussen deze klotemuren.' FOTO RICHARD VAN HERWAARDEN

Hij laat een liedje horen: 'Dat ik een klootzak was heb ik m'n moeder nooit verteld', klinkt uit de muziekbox. De leerlingen zwijgen. Het is te krap om weg te kijken. Wat ze van het nummer vinden, wil de jongen weten. 'Verdrietig', zegt een van de tieners bedremmeld. "Omdat het erover gaat dat je je moeder nooit meer gaat terugzien".

De speler knikt. Als een oudere broer spreekt hij de leerlingen toe. "Je moet eerst nadenken, dan pas doen. Als je het andersom doet zit je hier een paar jaar na te denken tussen vier klotemuren." Wát hij precies gedaan heeft, mag hij niet vertellen. Maar aan zijn ouders of de gevolgen dacht hij op dat moment niet. Zijn zij wél goed met hun toekomst bezig, vraagt hij de pubers. Doen ze goed hun best op

school, weten ze al wat ze later willen worden? Ze schudden hun hoofd. "Dat is iets om goed over na te denken", drukt de jonge gedetineerde ze op het hart.

Als onderdeel van hun reïntegratie werkten de jongens uit de Hartelborgt ruim een half jaar met acteurs van Maas aan de voorstelling. De teksten schreven ze zelf. Het resultaat spelen ze deze maand voor veertien schoolklassen. Hun boodschap? "Luister naar je ouders, ga geen ketting trekken en sla geen tori's (gangstertaal voor 'pleeg geen delicten', red.)", zegt een van de jongens tijdens het nagesprek.

Oftewel: maak niet dezelfde fouten als ik. Uit de mond van een leeraar klinkt zo iets misschien soft. Maar als een jongen die amper vijf jaar ouder is dan jij vertelt dat hij al

twee jaar vastzit klinkt het opeens heel anders. Dramadocent Wilma Bendijk van de Lucia Petrus Mavo: "Dit zijn geen verzonden verhalen. Het is een mooie combinatie van theater en het echte leven."

Voor haar klas is de voorstelling onderdeel van een educatieproject van Maas rond het thema 'identiteit'. Op deze leeftijd zijn ze bezig hun 'zelf' te vinden, zegt Bendijk. "Ze groeien op in de grote stad, er gebeurt van alles om hen heen en ondertussen moeten ze keuzes maken in hun eigen leven: kies je de goede weg, of de verkeerde?"

Het is belangrijk dat pubers weten wat er kan gebeuren, zegt Bendijk. "Zien hoe zo'n jeugdinrichting eruit ziet kan preventief werken, dat kinderen goed bedenken dat ze daar niet terecht willen komen."

overstap

THEATERKRANT

RECENSIE

ZIN? (14+)
URBAN MYTH, STUDIO 52ND

★★★★☆ TONEEL

14 SEPTEMBER 2016 - DE KRAKELING, AMSTERDAM - SPEELLIJST

CABARETESK VORMINGSTHEATER

Door Anita Twaalfhoven gepubliceerd 15 september 2016

'Ik ben zwáánger', zegt acteur José Montoya met gevoel voor dramatiek. Hij speelt een meisje dat haar vriend, die eigenlijk bij haar weg wil, stevig onder druk zet. Zin? is een voorstelling van Urban Myth en Studio 52nd over verleiding, groepsdruk en zin die kan omslaan in grote tegenzin als iemand over je grenzen heengaat.

Jongeren uit Amsterdam, tussen de 12 en 21 jaar schreven teksten over personages die in heftige situaties verzeild raken. Zoals een jongen die wordt aangerand door zijn oom, of een meisje dat na het slikken van een pilletje door een groep jongens wordt misbruikt. Maar ook het meisje dat door een gescheurd condoom zwanger raakt en dat meteen juichend op Facebook zet, omdat ze haar vriendje voor het blok wil zetten.

De voorstelling is een comeback van vormingstheater, maar dan in een cabaretesk jasje. Twee gespreksleiders van Spirit Jeugd & Opvoedhulp houden in Jeugdtheater De Krakeling een inleiding over het thema, net zoals ze dat doen op de middelbare scholen waar de voorstelling speelt. De acteurs spelen sketches en tussendoor is er ruimte voor commentaar en reacties uit het publiek. Na afloop vraagt regisseur Jörgen Tjon A Fong de jongeren in de zaal naar hun eigen ervaringen.

Door de grappige en groteske speelstijl krijgt de voorstelling vaart en doen de sketches aan cabaret denken. Acteurs José Montoya, Sergio IJssel en Thirsa van Til gooien al in de eerste scene alle remmen los, met een persiflage op een pornoscene in een hotelkamer, waarmee ze het publiek in krachttermen seksuele voorlichting geven. Montoya heeft de rol van verteller en kondigt steeds nieuwe scènes aan. Sommige zijn ronduit schrijnend, zoals die over een meisje dat na school met een klasgenoot mee naar huis gaat. Hij geeft haar een pilletje en als ze de controle verliest belt hij zijn vrienden om lang te komen. 'Ze is er klaar voor', zegt hij.

Een andere scene, tussen een meisje van 13 en een jongen van 18, laat zien hoe geraffineerd hij haar manipuleert. Totdat ze in een helder moment toch 'nee' zegt en de benen neemt. Ook de scene over een islamitisch meisje dat verliefd wordt op een player is geloofwaardig gespeeld. Als ze met hem mee gaat en 's morgens wakker wordt, ziet ze tot haar schrik dat haar moeder 36 keer heeft gebeld. De acteurs spelen met verve en switchen razendsnel tussen de verschillende typetjes, met straattaal in Surinaams of Marokkaans accent. In de intermezzo's met de zaal draait het om vragen als 'Wat doe jij en hoever ga jij?' Of 'Wat bespreek je wel en niet met je ouders?' Alles draait om keuzes maken, maar waarom is dat soms zo verwarrend?

Studio 52nd maakt theater met kansarme jongeren. Onder de titel 'HB extra hard' deed de groep 2015 een project in samenwerking met MAAS theater en dans, met jonge gedetineerden in De Hartelborgt in Spijkenisse. Voor de voorstelling met Urban Myth zijn de teksten geschreven door jongeren van Spirit Jeugd & Opvoedhulp, grotendeels gebaseerd op ware gebeurtenissen.

De voorstelling moet nog groeien en vraagt hier en daar om een schaar die de overvloedige scènes eruit knipt, maar *Zin?* laat zien dat het vormingstheater nog lang niet dood is.

foto: RvH Foto

ELDERS

Nog geen andere recensies

SPEELLIJST

De eerstvolgende drie speelbeurten van deze voorstelling:

[Volledige speellijst](#)

VERWANTE ARTIKELEN

- **Elizabeth Samson vs. De Nederlandse Staat**
- **Kabel**
- **Die Neger**
- **Jopie: zwarte volksjongen werd premier**

TAGS

[Jörgen Tjon a Fong](#), [José Montoya](#), [Sergio IJssel](#), [Studio 52nd](#), [Thirsa van Til](#), [Urban Myth](#)